

Knjižica o Ispravnom Putu

GOTAMA BUDA

www.alexanthorn.com

Edicija
ZAG NEHAR
Svete Knjige Drevnog Kraljevstva Magije
Knjiga dvanaesta

Naslov
KNJIGA O ISPRAVNOM PUTU

Naslov originala
DHAMMPADA
Prevod na hrvatski jezik
Čedomir Veljačić

Adaptacija srpskom govornom području
Alexandar Thorn

Izdavač
Samostalno autorsko izdanje
Copyright © 2010 by Alexanthorn. Sva prava zadržava izdavač

Za izdavača
Aleksandar Radivojević

Likovno tehnički urednik
Prevodilac

Lektura i korektura
Astrološki studio ASAR

Kompjuterska obrada i prelom
Izdavač

Korice
Statua Bude, Izlazak Sunca

Format
Obim 72 strane, ilustrovana, 29 cm

Elektronsko izdanje
Knjiga je objavljena kao besplatno elektronsko izdanje u PDF formatu
i distribuirana preko Portala "Sveto Kraljevstvo Magije" www.alexanthorn.com

Beograd, 2010.

ZAG NEHAR

SVETE KNJIGE
DREVNOG KRALJEVSTVA MAGIJE

TORNOV KODEKS SAKRALNIH KNJIGA

KNJIGA DVANAESTA

KNJIGA
O ISPRAVNOM PUTU

Prema kazivanju Velikog i Prosvećenog Učitelja
GOTAMA BUDE

Prevod i adaptacija
Alexandar Thorn

2010

Sadržaj

Predgovor

Put ispravnosti Suma učenja Preuzvišenog Bude	5
--	---

Knjiga o Ispravnom Putu

Parovi	8
Pažljivost	11
Misao	13
Cveće	14
Budala	17
Pametan čovek	19
Usavršeni	21
Hiljade	23
Zlodelo	25
Batina	27
Starost	30
O samome sebi	31
Svet	33
Budni	35
Sreća	38
Prijatnost	39
Gnev	41
Mane	43
O pravedniku	46
Put	49
Razno	51
Pakao	54
Slon	56
Žeđ za životom	58
Isposnik	62
Sveštenik	66

Predgovor prevodioca

Put Ispravnosti

Suma učenja Preuzvišenog Bude

DAMMA-PADAM

Dampada se smatra antologijom budističkog učenja zato što se od ukupno 423 izreke u stihovima ove zbirke, njih 152 nalaze u drugim delima osnovne kanonske budističke književnosti, a neke se strofe nalaze i u drugim, kasnijim delima budističke i ostale indijske klasične književnosti, između ostalih i dvadesetak u Mahabharati. U tom smislu Dampada sadrži nesumnjivo najvažniji i najneposredniji deo učenja Gotame Bude kroz vekove.

Buda se rodio 563. g. pre nove ere, u Južnom Nepal, u mestu Kapilavatu, manje od 200 kilometara severno od Benaresa, a umro je 483. pre nove ere, u osamdesetoj godini, na povratku u svoj rodni kraj.

Ne verujte mojim rečima samo zato što ih je Buda izgovorio, već ih dobro preispitajte.

Budite sami sebi svetlo.

Ove Budine reči jasno izdvajaju budizam od onog što uobičajeno nazivamo religijom i pokazuju da je budizam praktičan pristup, namenjen stvarnom životu.

Upitan zbog čega i čemu podučava druge, Buda je odgovorio: *Prenosim Učenje jer vi i sva ostala bića tragate za srećom, pokušavajući da izbegnete patnju. Ja vam otkrivam stvari kakve jesu.*

Budino Učenje je tokom prvih 1500 godina postojalo u Indiji i nazivano Darma, a u narednih 1000 godina na Tibetu, ime mu je bilo Čo. I jedno i drugo znači stvari kakve jesu. Razumevanje stvari kakve jesu predstavlja ključ ostvarenja sveskolike sreće. Sam Buda je ujedno učitelj, primer, zaštitnik i prijatelj. On svakome otvara mogućnost da izbegne patnju i uplovi u stanje narastajućeg blaženstva i da pri tom ka oslobođenju i prosvetljenju usmerava i druge.

Buda je pre više od 2500 godina imao jedinstvene uslove da prenosi svoje Učenje: rodio se u visoko razvijenoj kulturi, živeo okružen izuzetno nadarenim ljudima i nakon prosvetljenja imao pred sobom punih 45 godina da pokazuje metode koje vode spoznaji uma. To objašnjava bogatstvo i širinu Učenja (Darma): Kanđur, Budina originalna kazivanja, sastoji se od 108 tomova sa 84000 korisnih predavanja, dok su kasnije nastali komentari Kanđura - Tendur, uobličeni u još 254 isto tako obimne knjige.

Zato je Buda, osvrnuvši se na svoj celokupni život, mirno zaključio: *Mogu srećan da umrem. Ni jedno jedino učenje nije ostalo skriveno u mojoj ruci. Uspeo sam da vam prenesem sve što vam može pomoći.*

Ukazujući šta postoji apsolutno, a šta je uslovljeno, Buda je podučavao metode pomoću kojih je moguće ostvariti puno prosvetljenje. Pokazivao je svojim učenicima kako da sve životne situacije koriste kao korake ka prosvetljenju i davao učenja koje vode ka trajnoj, najvišoj radosti. Podsticao je učenike da budu nezavisni i kritični, da sami pažljivo ispitaju da li su učenja sputana dogmama i slepom verom ili su istinski oslobađajuća. Budistički metodi meditacije mogu pokrenuti moćne unutrašnje promene. Kroz iskustvo prostora rađaju se neustrašivost, spontana radost i aktivno saosećanje, a život poprima narastajuće bogatstvo i smisao. Nivo svesnosti ostvaren meditacijom moguće je učvrstiti tako da se nikad više ne izgubi. Najviša učenja, Mahamudra i Džogčen, omogućavaju spoznaju jedinstva subjekta, objekta i akcije. U budizmu, meditacija predstavlja "nenaporno ostajanje u onome što jeste". Ovo stanje može biti ostvareno umirivanjem i usredsređivanjem uma, kada se spoznaju mudrost i saosećanje, ili radom sa energetskim kanalima tela i meditacijom na svetlosne forme.

Najdelotvorniji metod, ukoliko smo u stanju da ga koristimo, je poistovećivanje sa vlastitom Čistom prirodom, i doživljaj da smo u Čistoj Zemlji. Oba metoda pripadaju Dijamantskom Putu. Kada nema odvojenosti između posmatrača, posmatranog i samog čina posmatranja tokom i između meditacija cilj je ostvaren.

Buda je, pre više od 2550. godina, spoznao da je um - nikad rođen i besmrtn, da je jasna Svetlost. Iako se tela, misli i osećanja pojavljuju, menjaju i nestaju, sam um, koji je otvoren, jasan i beskrajn prostor je nepovrediv i neuništiv. Kada je Buda ostvario oslobođenje, prestao je da sebe doživljava kao metu - nije više bio telo podložno bolestima, starosti i smrti, niti misli i osećanja koja se neprestano menjaju i nestaju. Postao je blistava svesnost. To je dovelo do prosvetljenja, spoznaje da nema odvojenosti između prostora i energije ni u jednom trenutku, ni na jednom mestu. Znao je sve i svega bio svestan.

Cilj Spoznaje je ostvarivanje stanja izvan svake dualnosti, kada spoznajemo da je sve savršeno upravo tako kako jeste, jednostavno zato što izražava beskrajni potencijal uma. Put Ispravnosti je krunski dragulj Budinog učenja. Polazeći od razumevanja uzročnosti i nadahnete spoznaje, kako bi se sva iskustva transformisala u samooslobađajući smisao i prirodnu čistotu, Magijski Put Spoznaje, takođe kao i učenje Bude, koristi metode potpunog poistovećivanja sa Prosvetljenjem.

KNJIGA
ISPRAVNOM PUTU

PAROVI

1

RAZUM JE PRETEČA SVIH STVARI,
RAZUM IH TVORI I NJIMA UPRAVLJA.
KO SA ZLIM NAUMOM GOVORI ILI RADI,
NJEGA SLEDI PATNJA KAO TOČAK VOLOVSKU ZAPREGU.

2

RAZUM JE PRETEČA SVIH STVARI,
RAZUM IH TVORI I NJIMA UPRAVLJA.
KO S DOBRIM NAUMOM GOVORI ILI RADI,
NJEGA SLEDI SREĆA NERAZDRUŽIVA KAO SENA.

3

“VREĐAO ME I ZLOSTAVLJAO,
NAPAO ME I OPLJAČKAO”.
KOGA TAKVE MISLI MUČE,
U NJEMU SE MRŽNJA NE SMIRUJE.

4

“VREĐAO ME I ZLOSTAVLJAO,
NAPAO ME I OPLJAČKAO”.
KOGA TE MISLI NE MUČE,
U NJEMU SE MRŽNJA UTIŠAVA.

5

MRŽNJA SE NIKAD NE SMIRUJE MRŽNJOM,
MRŽNJA SE UTIŠAVA NEMRŽNJOM.
TO PRAVILO VAŽI ODUVEK.

6

VEĆINA LJUDI NEĆE DA SHVATI
DA SMO OVDE OSUĐENI NA SMRT.
MEĐU ONIMA KOJI TO SHVATE
SVAĐE SE LAKO IZMIRUJU.

7

KO GOD ŽIVI ZANESEN ČARIMA,

NEOBUZDAN U ČULNOSTI,
U UŽIVANJU NEUMEREN,
NEMARAN I NEOTPORAN,
TAJ SE LOMI KAO NEUKORENJENO DRVO NA VETRU.

8

KO NE ŽIVI ZANESEN ČARIMA,
VEĆ OBUZDAN U ČULNOSTI I UMEREN U UŽIVANJU,
POUZDAN I IZDRŽLJIV
ODOLEVA LOMU KAO PLANINSKA HRID OLUJI.

9

KO OBLAČI OLINJALO RUHO ISPOSNIKA,
A NE ŽIVI BESPREKORNO
NI OBUZDAN U ISTINI,
TAJ NI TOG RUHA NIJE DOSTOJAN.

10

KO SE ODVRATI OD STRASTI
I USTALI U VRLINI,
I OBUZDAN JE U ISTINI
TAJ S PRAVOM NOSI OLINJALO RUHO ISPOSNIKA.

11

KO LJUSKU SMATRA ZA JEZGRO,
A JEZGRO MU SE ČINI DA JE LJUSKA,
TAJ DO JEZGRA NIGDE NE DOPIRE
JER ZAVEDEN JE NEISPRAVNOM NAMEROM.

12

KO JEZGRO JEZGROM SHVATI,
A LJUSKU SMATRA LJUSKOM,
TAJ DOPIRE DO JEZGRA
U IZVRSNIM NAMERAMA.

13

KAO ŠTO KIŠA PRODRE U KUĆU
KOJA NIJE DOBRO POKRIVENA,
TAKO U NEODNEGOVANU
SVEST PRODIRU STRASTI.

14

A KAO ŠTO KIŠA NE PRODIRE
U KUĆU DOBRO POKRIVENU,
TAKO NI U DOBRO NEGOVANU
SVEST NE PRODIRU STRASTI.

15

NA OVOM SVETU I NA DRUGOM
ZLOČINAC PATI I TUGUJE.
TUGUJE I KAJE SE KAD VIDI ŠTA JE UČINIO.

16

NA OVOM SVETU I NA DRUGOM
RADUJU SE DOBROTVORI.
RADUJU SE I VESELE U ČISTOTI DELA SVOJIH.

17

NA OVOM SVETU I NA DRUGOM
ZLOČINAC PODNOSI MUKE.
MUČI GA MISAO DA JE ZLO UČINIO,
A PUT STRADANJA MUKE MU POVEĆAVA.

18

NA OVOM SVETU I NA DRUGOM
UŽIVAJU DOBROTVORI.
UŽIVAJU U MISLIMA O DOBROTI DELA SVOJIH,
A PUT U BLAŽENSTVO ZADOVOLJSTVO IM POVEĆAVA.

19

ONAJ KO PONA VLJA MNOŠTVO SVETIH REČI,
A NE VLADA SE PREMA NJIMA NEDOSLEDAN JE ČOVEK,
LIČI NA PASTIRA KOJI BROJI TUĐE BLAGO.

20

ONAJ KO PONA VLJA MALO IZREKA SVETIH,
A NJIHOVA UPUTSTVA SLEDI,
ODRIČE SE STRASTI, MRŽNJE I ZABLUDE,
NAJBOLJE ZNANJE STIČE,
NESPUTANIH MISLI,
NEVEZAN NI ZA ŠTA NA OVOM,

NI NA SVETU ONOM
TAJ JE KAO MUDRAC BLAŽEN.

PAŽLJIVOST

21

PAŽNJA JE PUT BEZ POGIBELJI,
A NEPAŽNJA JE PUT U SMRT.
GDE PAŽLJIVI NE UMIRU,
NEPAŽLJIVI SU VEĆ MRTVI.

22

UVIDEVŠI TU RAZLIKU U PAŽLJIVOSTI,
MUDRACI ZADOVOLJNI PAŽLJIVOŠĆU
KORAČAJU PUTEM PLEMENITIH.

23

ZADUBLJENI I SABRANI,
POSTOJANI U NAPORU
DOSEŽU DO USHIĆENJA,
KRAJNJE SLOBODE OD JARMA.

24

PAŽLJIVOME ČIJA JE POZORNOST POSTOJANA,
AKO JE POŠTEN I OBAZRIV, UVIĐAVAN I ISPRAVAN,
NJEMU SE UGLED ŠIRI NADALEKO.

25

POSTOJANOM PAŽLJIVOŠĆU,
IZOŠTRENIM UVIĐAJEM,
MUDRAC TREBA UTVRĐEN DA BUDE
KAO OSTRVO PROTIV NASRTAJA TALASA.

26

NEPAŽNJI SE PREPUŠTAJU BUDALE I BEZUMNICI,
DOK MUDRAC PAŽLJIVOST CENI
KAO BLAGO NAJVREDNIJE.

27

NE POPUŠTAJ NEPAŽNJI,
NE BUDI PODATAN POŽUDI.
SAMO PAŽLJIV I ZADUBLJEN
POSTIŽE POTPUNO ZADOVOLJSTVO.

28

KAD PAŽLJIVOŠĆU NEPAŽNJU
RASPRŠI PAMETAN ČOVEK
I USPNE SE NA KULU MUDROSTI,
NEOŽALOŠĆENI MUDRAC
ŽALOSNU SVETINU TADA
POSMATRA KAO KRŠAN GORŠTAK
KRŽLJAVI NIZIJSKI PUK.

29

POZORAN MEĐU NEPAŽLJIVIMA,
BDIJUĆI MEĐU POZASPALIMA,
ODMIČE MUDRAC
KAO HITAR KONJ ISPRED KLJUSETA.

30

BOG VATRE JE SVOJOM PAŽNJOM
POSTIGAO VOĐSTVO KOD BOGOVA.
PAŽLJIVOST SE SVUDA CENI,
A NEPAŽNJA UVEK PREZIRE.

31

SVETI ČOVEK KOJEG ODLIKUJE PAŽNJA,
A SA STRAHOM GLEDA NEMIR,
KAO RASPLAMSALA VATRA
KRŠI PREPREKE SITNE I KRUPNE.

32

SVETI ČOVEK KOJEG ODLIKUJE PAŽNJA,
A SA STRAHOM GLEDA NEMIR,
STRADATI VIŠE NEĆE,
JER PRED NJIM JE USHIĆENJE.

MISAO

33

USPLAHIRENU, NEPOSTOJANU MISAO,
KOJU JE TEŠKO ZADRŽATI I OBUZDATI,
MUDRAC IZOŠTRAVA KAO KOVAČ STRELU.

34

KAO RIBA IZVUČENA IZ VODE I BAČENA NA KOPNO
TAKO SE TRZA I MISAO
ONOGA KO CARSTVO SMRTI NAPUŠTA.

35

VREDNO JE OVLADATI MIŠLJU
NEPOKORNOM, LAKOUMNOM,
I ZA UŽITKOM POVODLJIVOM.
UKROĆENA MISAO IZVOR JE SREĆE.

36

MUDRAC NEKA PAZI NA MISAO,
ISHITRENU I JEDVA ZAMETNU,
I ZA UŽITKOM POVODLJIVOM.
ZAŠTIĆENA MISAO IZVOR JE SREĆE.

37

LUTALICU, USAMLJENICU,
BESTELESNU, PRIKRIVENU,
MISAO KO NE PUŠTA IZ VIDA,
OSLOBAĐA SE SPONA UMIRANJA.

38

KAD MISAO NIJE USTALJENA
NI ISTINA ISPRAVNO SHVAĆENA,
KADA ČULA NISU BISTRA,
TADA NI MUDROST NIJE POTPUNA.

39

KOME MISAO NIJE PRISTRASNA
NI OSUJEĆENA TEŽNJA

DA NAPUSTI ZLO I DOBRO
KO BDI, TAJ SE NE BOJI.

40

KO JE UVIDEO KRHKOST TELA
I MISAO UČVRSTIO KAO TVRĐAVU,
MAČEM MUDROSTI KRŠI RUŠIOCA
I TAKO ŠTITI POBEDU BESKUĆNIKA.

41

USKORO ĆE OVO TELO
PASTI SRUŠENO NA ZEMLJU,
NAPUŠTENOM, BEZ SVESTI,
KAO BESKORISNA KLADA.

42

ŠTO POŽELI DUŠMAN DUŠMANINU,
MRZOVOLJAN OMRAŽENOM,
MANJE JE ŠTETNO OD MISLI
USMERENE NA VLASTITO ZLO.

43

NI OTAC, NI MAJKA, NI RODBINA
NE MOGU NAM UGODITI
ONOLIKO KAO MISAO
USMJERENA NA DOBROBIT.

CVEĆE

44

KO ĆE OSVOJITI OVU ZEMLJU
I SVET SMRTI I BOGOVA?
KO ĆE PRONAĆI DOBRO RAZJAŠNJENI PUT ISPRAVNOSTI
KAO ŠTO ĆE TRAVAR PREPOZNATI CVET?

45

UČENIK NA PUTU VRLINE OSVOJIĆE OVU ZEMLJU
I SVET SMRTI I BOGOVA.

UČENIK NA PUTU VRLINE ĆE PRONAĆI
DOBRO RAZJAŠNJENI PUT ISPRAVNOSTI
KAO VEŠTAK TRAŽENI CVET.

46

UVIDEVŠI DA JE OVO TELO KAO PENA,
PROZREVŠI PRIRODU OPSENE,
SLOMIVŠI RASCVETALE STRELE SMRTI,
TREBA OTIĆI IZVAN VIDEOKRUGA VLADARA SMRTI.

47

KAO ČOVEKA KOJI BERE CVEĆE,
ČIJI DUH JE OTRESIT,
SMRT ODNOSI KAO POPLAVA USNULI ZASELAK.

48

KAO ČOVEKA KOJI BERE CVEĆE,
ČIJI DUH JE OTRESIT,
JOŠ PRE NO ŠTO STRASTI SVOJE UTAŽI,
SMRT NADVLADAVA.

49

KAO ŠTO PČELA NE OŠTETIVŠI NI BOJU NI MIRIS CVETA
USIŠE SOK I ODLETI,
TAKO TREBA I ĆUTLJIVI MUDRAC
DA SE KREĆE SELOM.

50

NE TREBA PRIMEĆIVATI TUĐA NEDOSTOJNA DELA,
NITI ONO ŠTO SU DRUGI UČINILI ILI NISU,
NEGO VLASTITA DELA I PROPUSTE.

51

KAO LEPI CVET ŠAROLIK, ALI BEZ MIRISA,
ISTO SU TAKO JALOVE I LEPO IZRAŽENE REČI
ONOGA KO IH U DELO NE SPROVODI.

52

KAO LEPI CVET ŠAROLIK I MIRISAN
TAKO SU PLODONOSNE I LEPO IZRAŽENE REČI

ONOGA KO IH U DELO SPROVODI.

53

KAO ŠTO SE IZ HRPE CVEĆA
MOGU NAPRAVITI MNOGI CETNI VENCI,
TAKO I ONAJ KO JE ROĐEN SMRTAN
MOŽE UČINITI MNOGA DOBRA DELA.

54

MIRIS CVEĆA NE IDE PROTIV VETRA,
NITI MIRIS SANDALOVINE,
NI MIRISNI PRAH TAGARE, NI JASMINA,
ALI MIRIS VRLINE IDE PROTIV VETRA.
DOBAR ČOVEK ŠIRI MIRIS NA SVE STRANE.

55

MIRISI SANDALOVINE, TAGARE
KAO I LOTOSA I JASMINA
IZNAD SVIH CVETNIH MIRISA
IZDIŽE SE MIRIS VRLINE.

56

NEZNATNI SU MIRISI SVIH TIH CVETNIH PRAHOVA,
DOK MIRIS KREPOSNIH BIĆA
PROVEJAVA DO BOŽANSKIH VRHUNACA.

57

MOĆ SMRTI NE DOSEŽE DO PUTA
ONIH KOJI SU POSTIGLI TE VRLINE
I SAŽELI SE U SABRANOSTI USA VRŠENIM ZNANJEM.

58

IZ HRPE ĐUBRETA BAČENOG NA PUT
MOŽE DA IZNIKNE LOTOS
DIVNOG I OSVJEŽUJUĆEG MIRISA.

59

ISTO TAKO, IZ HRPE BIĆA
ZASLEPLJENE LJUDSKE GOMILE
ZABLJESNE MUDROŠĆU UČENIK POTPUNO BUDNOGA.

BUDALA

60

DUGA JE NOĆ ZA ONOGA KO BDI,
DUG JE PUT ZA UMORNOGA.
DUG JE TOK ZBIVANJA ZA BUDALE KOJE
NEMAJU ISPRAVNOG UVIDA U ISTINU.

61

AKO PUTNIK NE NAĐE NA BOLJEG ILI JEDNAKOG SEBI,
BOLJE MU JE DA PUTUJE SAM.
NEMA DRUGARSTVA SA BUDALOM.

62

DECA SU MOJA, IMETAK JE MOJ.
TAKO RAZMIŠLJA BUDALA.
ALI NI SAM NIJE SVOJ,
A KAMOLI DECA, KAMOLI IMETAK.

63

BUDALA KOJI SEBE SMATRA BUDALOM
VEĆ JE ZBOG TOGA PAMETAN,
ALI BUDALA KOJI SEBE SMATRA PAMETNIM,
ZA TOGA SE S PRAVOM KAŽE DA JE BUDALA.

64

I AKO BUDALA DOŽIVOTNO POŠTUJE PAMETNOGA,
NEĆE RAZUMETI ISTINU KAO NI KAŠIKA UKUS ČORBE.

65

ALI AKO SE PAMETAN ČOVEK PRIDRUŽI PAMETNOME
SAMO JEDAN ČAS,
BRZO ĆE RAZUMETI ISTINU KAO JEZIK UKUS ČORBE.

66

BUDALE SE KREĆU NEPAMETNO
KAO SVOJI VLASTITI NEPRIJATELJI,
VRŠEĆI ZLA DELA ČIJI PLOD JE GORAK.

67

NIJE DOBRO UČINJENO DELO
ZBOG KOJEG PATI KO GA IZVRŠI
I KO PODNOSI PLOD SA SUZAMA RASPLAKANOG LICA.

68

DOBRO JE UČINJENO ONO DELO
ZBOG KOJEG NE PATI KO GA IZVRŠI
I KO UŽIVA U PLODU RADOSNO POŠTO GA IZVRŠI.

69

DOK NE DOZRI PLOD ZLA,
BUDALA GA SMATRA SLATKIM,
ALI KADA ZLO DOZRI,
ONDA BUDALA PODNOSI PATNJU.

70

MESECIMA BUDALA MOŽE JESTI HRANU
VLATI TRAVE JESTI,
PA IPAK MU TO NE VREDI NI ŠESNAESTI DEO
ONOGA ŠTO POSTIŽU ZNALCI ISTINE PRAVE.

71

POSLEDICE ZLOG DELA NE ZGRUŠNJAVAJU SE ODMAH
KAO NI SVEŽE MLEKO,
TINJAJUĆI GREH BUDALU PRATI
KAO VATRA ZAGRTANA PEPELOM.

72

BESMISLENO ZNANJE KOJE BUDALA STIČE
RAZARA POŽELJNE POSLEDICE I RAZBIJA MU GLAVU.

73

ON MOŽE POŽELETI NEBITNO POSTIGNUĆE
I PRVENSTVO MEĐU SVETIM LJUDIMA,
VLAST I POŠTOVANJE U TUĐIM PORODICAMA.

74

NEKA DOMAĆINI I BESKUĆNICI MISLE

DA SAM JA TO UČINIO,
DA IM JA BUDEM MERODAVNI UZOR
U SVEMU ŠTO TREBA UČINITI ILI NE UČINITI.
TAKO TO ZAMIŠLJA BUDALA
NADIMAJUĆI SE U SVOJIM ŽELJAMA I TAŠTINI.

75

ZAISTA, JEDAN JE PUT USPEHA,
A DRUGI PUT VODI DO USHIĆENJA.
KAD TO TAKO SPOZNA,
SLEDBENIK BUDNOGA MEĐU PROSJIACIMA
NE TREBA SE RADOVATI POČASTIMA,
NEGO TEŽITI ZA SAMOĆOM.

PAMETAN ČOVEK

76

KO UVIDI DA JE MUDAR ČOVEK KOJI GA OPOMINJE
I UKAZUJE ŠTA TREBA IZBEGAVATI,
TAKVOG MUDROG ČOVEKA TREBA POŠTOVATI
KAO OTKROVITELJA SKRIVENOG BLAGA
ZA ONOGA KO POŠTUJE TAKVOG ČOVEKA TO JE BOLJE,
A NE LOŠIJE.

77

NEKA OPOMINJE I POUČAVA,
NEKA OBUZDAVA ONO ŠTO JE NEPROČIŠĆENO.
TAKO SE STIČE PRIJATELJSTVO ISKRENIH,
A NEPRIJATELJSTVO NEISKRENIH.

78

NE TREBA CENITI NEPOŠTENE PRIJATELJE,
NITI NEOBUZDANE.
TREBA CENITI UZORNE PRIJATELJE,
ONE KOJI SU NAJBOLJI.

79

KO JE ISPRAVNOSTI ŽEDAN,
TAJ JE SREĆAN U BISTRINI NAMERE.

PAMETAN ČOVEK SE UVEK RADUJE
ISPRAVNOSTI KOJU OBJAVLJUJU PLEMENITI.

80

GRADITELJI RAZVODE VODU,
KOVAČI OŠTRE STRELE,
DRVODELJE TEŠU DRVO,
PAMETNI LJUDI UKROĆUJU SEBE.

81

KAO ŠTO VETAR NE SATIRE ČVRSTU STENU
TAKO SE ISTO, NI PAMETNI LJUDI NE KOLEBAJU
PRED PREKOROM ILI POHVALOM.

82

KAO JEZERO DUBOKO, RAZBISTRENO I SMIRENO,
TAKO SE ISTO I PAMETNI LJUDI RAZBISTRE
KAD ČUJU POUKU ISPRAVNOSTI.

83

DOBRI LJUDI PROLAZE SVUDA,
A DA NE PRIJANJAJU UZ STRASTI.
PAMETNI LJUDI NE PRIMEĆUJU RAZLIKU
I NE TIČE IH SE NI RADOST NI BOL.

84

KO NE ŽELI NI ZA SEBE NI ZA DRUGE
NI SINA, NI IMANJE, NI VLAST,
NITI TEŽI NEISPRAVNO ZA VLASTITOM MOĆI,
TAJ JE KREPOSTAN, MUDAR I ISPRAVAN.

85

NA SVETU IMA MALO LJUDI KOJI DOSEŽU DRUGU OBALU,
DOK OSTALA SVETINA HRLI SVE DALJE PO OBALI OVOJ.

86

ALI ONI KOJI SLEDE ISPRAVNOST
KAD IM SE ISPRAVNO PREDOČI,
TI LJUDI PRELAZE NA DRUGU OBALU,
IZVAN VLASTI SMRTI KOJU JE TEŠKO NADMAŠITI.

87

ZATO NEKA PAMETNI LJUDI NAPUSTE PUT TAME
I NJEGUJU PUT SVETLOSTI,
ODLAZEĆI IZ DOMAĆEG ŽIVOTA U BESKUĆNIČKI,
U OSAMLJENOST U KOJOJ JE TEŠKO ZADOVOLJSTVO NAĆI.

88

U TOME TREBA RADOST TRAŽITI,
U NAPUSTANJU BILO KAKVE STRASTI.
PAMETAN ČOVEK NEKA PROČIŠĆAVA SEBE
OD PRLJAVŠTINE DUHA.

89

ONI ČIJI DUH JE ODNEGOVAN U SKLADU
SA VRLINAMA DUHOVNOG PROBUĐENJA
I KOJI SE RADUJU U OBESTRAŠĆENOSTI BEZ PRIMESA,
KOJI SU UKINULI SVE UTICAJE SVETOVNOSTI
TI SU USHIĆENI I RASHLAĐENI.

USA VRŠENI

90

ONOME KO NI ZA ČIM NE ŽALI,
KO JE OSLOBOĐEN U SVAKOM POGLEDU,
S KOGA SU SVI OKOVI POPADALI,
NEPOZNATE SU PREPREKE.

91

PAŽLJIVI SE NAPREŽU, NE RADUJU SE UDOBNOSTI
KAO LABUDOVI KAD ODLAZE SA JEZERA
NAPUŠTAJU DOMAĆU OKOLINU.

92

ONI ŠTO NE GOMILAJU POSED, KOJI SE RAZUMNO HRANE,
ČIJE JE ŽIVOTNO PODRUČJE ISPRAZNOST,
I BESPREDMETNOST, I OSLOBOĐENOST,
NJIHOVO JE KRETANJE TEŠKO SLEDITI
KAO LET PTICA U VAZDUHU.

93

U KOME SU UTICAJI POŽUDE PREKINUTI,
KO JE RAVNODUŠAN PREMA HRANI,
ČIJE JE ŽIVOTNO PODRUČJE ISPRAZNOST,
BESPREDMETNOST I OSLOBODENOST,
NJEGOVO JE KRETANJE TEŠKO SLEDITI
KAO LET PTICA U VAZDUHU.

94

ČIJA SU ČULA SMIRENA
KAO KONJI KOJE OBUZDAVA KOČIJAŠ,
ČIJI JE PONOS TAKO UKLONJEN KAO I PRILIV STRASTI,
NJEMU ZAVIDE I BOGOVI.

95

AKO SE NE OPIRE KAO NI ZEMLJA ISTO,
PODLOŽAN JE KAO KAMEN TEMELJAC.
KAO JEZERO U KOJEM NEMA MULJA,
ZA TAKVE NE POSTOJI TOK RAĐANJA NI TOK UMIRANJA.

96

KOME JE DUH SMIREN,
MIRNA MU JE I REČ I DELO.
TAJ JE DOSEGAO UTIHNUĆE
OSLOBOĐEN URAVNOTEŽENOM SPOZNAJOM.

97

NAJUZVIŠENIJI ČOVEK NIJE LAKOVERAN,
NEGO JE ZNALAC ONOGA ŠTO NIJE TVOREVINA,
KO JE RAZREŠIO SVE VEZE I ODREKAO SE PROHTEVA
ON JE ZAISTA NADČOVEK.

98

ILI U SELU ILI U ŠUMI,
U DUBINAMA ILI NA ČVRSTOM TLU,
GDE GOD BORAVE USAVRŠENI,
TO JE TLO RADOSTI.

99

RADUJU NAS ŠUME KOJIMA SE NE RADUJE SVETINA.

TAMO ĆE SE OBRADOVATI OBESTRAŠĆENI
KOJI NE SRLJAJU ZA UŽICIMA.

HILJADE

100

OD HILJADU BESMISLENIH IZREKA
BOLJA JE JEDNA SMISLENA
ŠTO SMIRUJE ONOGA KO JE ČUJE.

101

OD HILJADU BESMISLENIH STIHOVA
BOLJI JE JEDAN STIH
ŠTO SMIRUJE ONOGA KO GA ČUJE.

102

OD IZRICANJA STOTINE BESMISLENIH STIHOVA
BOLJI JE JEDAN STIH
ŠTO SMIRUJE ONOGA KO GA ČUJE.

103

AKO NEKO POBEDI U BOJU
HILJADU PUTA PO HILJADU LJUDI,
A DRUGI POBEDI JEDINO SAM SEBE,
TAJ JE DRUGI NENADMAŠIVI POBEDNIK.

104

ZAISTA JE BOLJA POBEDA NAD SAMIM SOBOM
NEGO POBEDA NAD DRUGIM LJUDIMA,
JER ONAJ KO UKROTI SEBE
TAJ STALNO ŽIVI SLOBODNO.

105

NI BOGOVI NI VILE,
NI SMRT SKUPA SA STVORITELJEM SVETA
NE MOŽE PRETVORITI POBEDU U PORAZ
TAKVOM POBEDNIKU.

106

MOŽE NEKO IZ MESECA U MESEC KROZ STOTINU GODINA
PRINOSITI PO HILJADU ŽRTAVA,
ALI ONAJ KO SAMO JEDAN ČAS ODA POŠTOVANJE POTPUNO
USAVRŠENOME
NJEGOV JE IZRAZ POŠTOVANJA
VREDNIJI OD VEKA ŽRTVENIH OBREDA.

107

MOŽE NEKO KROZ STOTINU GODINA
ODRŽAVATI SVETI OGANJ U ŠUMI,
ALI ONAJ KO SAMO JEDAN ČAS ODA POČAST
POTPUNO USAVRŠENOME
TIME ZAVREĐUJE POŠTOVANJE
VEĆE OD VEKA ŽRTVENIH OBREDA.

108

KAKAV GOD ŽRTVENI DAR I OBRED PRINOSI NEKO
DA STEKNE ZASLUGE,
SVE MU TO NE VREDI NITI ČETVRTINU POŠTOVANJA
PREMA ONIMA ČIJI JE POSTUPAK ISPRAVAN.

109

ONOME KO ODAJE POŠTOVANJE KREPOSNIMA
STALNO DOZREVAJU PLODOVI ČETIRI VRLINE:
DUG ŽIVOT, LEP IZGLED, SREĆA I MOĆ.

110

ALI ONOME KO ŽIVI I STOTINU GODINA
NEPOŠTENO I NESABRANO
NI JEDAN DAN ŽIVOTA NE VREDI VIŠE
OD DANA U ŽIVOTU ONOGA
KO JE POŠTEN I KO ŽIVI U DUHOVNOM UDUBLJENJU.

111

AKO KO ŽIVI I STOTINU GODINA
BEZUMNO I NEOZBILJNO,
NI JEDAN DAN MU NE VREDI VIŠE
OD DANA U ŽIVOTU
PAMETNOGA I DUHOVNO UDUBLJENOG.

112

A KO ŽIVI STOTINU GODINA NEMARNO I NEVOLJNO,
NI JEDAN DAN MU NE VRIJEDI VIŠE
OD DANA U ŽIVOTU ČOVEKA
KOJI SE TRUDI I NAPREŽE.

113

KO ŽIVI I STOTINU GODINA,
A NE UVIDI NI POČETAK NI KRAJ
NI JEDAN DAN MU NE VREDI VIŠE
OD DANA U ŽIVOTU ČOVEKA
KOJI UVIĐA POČETAK I KRAJ.

114

KO ŽIVI I STOTINU GODINA,
A DA NE PROZRE PUT BESMRTNOSTI
NI JEDAN DAN MU NE VREDI VIŠE
OD DANA U ŽIVOTU ČOVEKA
KOJI PROZRE PUT BESMRTNOSTI.

115

KO ŽIVI I STOTINU GODINA,
A DA NE PROZRE ISPRAVNOST VRHOVNE ISTINE
NI JEDAN DAN MU NE VREDI VIŠE
OD DANA U ŽIVOTU ČOVEKA
KOJI PROZRE ISPRAVNOST VRHOVNE ISTINE.

ZLODELO

116

POHRLITE PREMA DOBRU,
ODVRATITE SE OD ZLA.
AKO SE DOBROČINSTVO VRŠI NA SILU,
DUH SE RADUJE U ZLU.

117

AKO ČOVEK ZGREŠI,
NEKA TO NE PONA VLJA,

NEKA UZ TO NE PRIVOLI.
GOMILANJE ZLIH NAVIKA JE BOLNO.

118

KADA ČOVEK UČINI DOBRO DELO,
ONDA NEKA GA I DALJE PONAVALJA,
NEKA UZ TO PRIVOLI.
GOMILANJE ZASLUGA JE SREĆNO.

119

ZLOČINAC SE OSEĆA OBODREN
DOK GA ZLODJELO NE OPRŽI.
TEK KADA GA OPRŽI,
ZLOČINAC UVIĐA ZLOČINSTVO.

120

POŠTEN ČOVEK UVIĐA ZLOČIN
I PRE NO ŠTO MU POŠTENJE URODI PLODOM,
A KAD POŠTENJE URODI PLODOM,
ONDA POŠTEN ČOVEK UVIĐA POŠTENJE.

121

NE POMIŠLJAJTE O ZLU LAKOUMNO,
TO ME NEĆE ZADESITI,
JER I VEDRO VODE SE PUNI VODENIM KAPIMA,
A BUDALA SE PUNI ZLOM
I AKO MU PRITIČE MALO PO MALO.

122

NE POMIŠLJAJTE LAKOUMNO O DOBRU,
TO ME NEĆE ZADESITI
JER I VEDRO VODE SE PUNI VODENIM KAPIMA,
A PAMETAN ČOVEK SE PUNI DOBROM
I AKO MU PRITIČE MALO PO MALO.

123

KAO ŠTO SE TRGOVAC S MALOBROJNOM PRATNJOM
BOJI OPASNOG PUTA,
ILI KAO ŠTO SE BOJI OTROVA
ONAJ KO ŽELI ŽIVETI,
TAKO TREBA IZBEGAVATI ZLO.

124

KO NA RUCI NEMA RANU,
MOŽE NOSITI OTROV NA DLANU.
OTROV NE PRODIRE GDE NEMA RANE;
NEMA ZLA ZA ONOGA KO GA NE ČINI.

125

KO UVREDI NEDUŽNOG ČOVJEKA,
ČISTO I NEVINO BIĆE,
ZLO POGAĐA JEDINO TU BUDALU
KAO SITNA PRAŠINA BAČENA U VETAR.

126

NEKI SE PREPORAĐAJU U MAJČINOJ UTROBI,
A ZLOČINCI U PAKLU,
PRAVEDNICI IDU U NEBO,
I NEOBMANUTI TREPERE U BLAŽENSTVU.

127

NITI NA NEBU, NITI USRED MORA,
NITI U NUTRINI PLANINSKOG PROCEPA,
TAKVOG MESTA NA SVETU NEMA
GDE BI SE IKO MOGAO SKLONITI
DA UMAKNE POSLEDICAMA ZLODELA.

128

NITI NA NEBU, NITI USRED MORA,
NITI U NUTRINI PLANINSKOG PROCEPA,
TAKVOG MESTA NA SVETU NEMA
GDE BI SE IKO MOGAO SKLONITI
DA UMAKNE SMRTI.

BATINA

129

SVI PRED BATINOM DRHTE I SVI SE SMRTI BOJE.
UPOREĐUJUĆI SEBE SA DRUGIMA,
NE UBIJAJ NITI NA UBISTVO PODSTIČI.

130

SVI PRED BATINOM DRHTE I SVIMA JE ŽIVOT DRAG.
UPOREĐUJUĆI SEBE SA DRUGIMA,
NE UBIJAJ NITI NA UBISTVO PODSTIČI.

131

KO NASRĆE BATINOM NA BIĆA ŽELJNA SREĆE
TEŽEĆI ZA VLASTITOM SREĆOM,
TAJ SREĆU NE POSTIŽE NI TAD NI POSLE SMRTI.

132

KO NE NASRĆE BATINOM NA BIĆA ŽELJNA SREĆE
TEŽEĆI ZA VLASTITOM SREĆOM,
TAJ SREĆU POSTIŽE I SAD I POSLE SMRTI.

133

NI S KIM NE GOVORI OSORNO
DA TI ONAJ S KIM GOVORIŠ TAKO
ISTO TAKO NE ODGOVORI.
BOLNE SU ZAISTA OŠTRE REČI,
OTPOR KOJI IZAZIVAJU MOŽE TE POVREDITI.

134

AKO UMUKNEŠ KAO NAPUKLI GONG,
VEĆ SI DOSEGAO BLAŽENSTVO I U TEBI ŽALOSTI NEMA.

135

KAO ŠTO PASTIR IZVODI GOVEDA NA PAŠU
TAKO STAROST I SMRT IZGONE ŽIVOT IZ STVOROVA.

136

BUDALA KAD VRŠI ZLA DELA NIJE TOGA SVESTAN.
ZBOG VLASTITIH DELA GLUPAN IZGARA
KAO DA GA OGANJ SAŽIŽE.

137

KO BATINOM MLATI GOLORUKE I NEDUŽNE
USKORO ĆE POTPASTI U NEKO OD OVIH DESET STANJA
KAKO SLEDI:

138

OKRUTNA BOL, GUBITAK, TELESNA POVREDA,
TEŠKA BOLEST ILI LUDILO.

139

NEUGODNOST OD STRANE VLASTI, TEŠKA OPTUŽBA,
SMRT RODBINE ILI PROPAST BOGATSTVA.

140

ILI ĆE MU U POŽARU IZGORETI KUĆA.
KAD MU SE RASPADNE TELO,
GLUPAN SE PONOVO RAĐA U PAKLU.

141

NI HODAJUĆI NAG, NI RAŠČUPAN, NI BLATNJAV,
NITI POSTOM ILI LEŽANJEM NA ZEMLJI,
NI ZAMAZAN PRAŠINOM, NI KLEČANJEM
SMRTNIK KOJI NEIZVESNOST NIJE PREVAZIŠAO
NE MOŽE SE PROČISTITI.

142

IAKO JE RASKOŠNO ODEVEN, ONAJ KO ŽIVI SMIRENO,
KROTKO, OBUZDANO, USMEREN SVETIM ŽIVOTOM,
KO JE ODBACIO BATINU U OPHOĐENJU SA SVIM BIĆIMA,
TAJ JE SVEŠTENIK, TAJ JE ISPOSNIK,
TAJ JE PRIPADNIK BRATSTVA SVETIH LJUDI.

143

IMA LI NA SVETU KOJEG ČOVEKA STIDOM SUZDRŽANOG,
KOJI IZBEGAVA PREKOR KAO ČISTOKRVAN KONJ BIČ?

144

KAO ČISTOKRVAN KONJ NA DODIR BIČA,
BUDITE REVNI I SPREMNI,
POVERENJEM, VRLINOM I NAPOROM,
SABRANOŠĆU I PROMIŠLJENOM ISPRAVNOŠĆU,
POMNIM USAVRŠAVANJEM MUDROSTI
I DOBROG PONAŠANJA
IZBAVITE SE TOG VELIKOG BOLA.

145

GRADITELJI RAZVODE VODU,
KOVAČI OŠTRE STRELE,
DRVODELJE TEŠU DRVO,
PAMETNI LJUDI UKROĆUJU SEBE.

STAROST

146

ČEMU SMEH, OTKUD RADOST
TAMO GDE POŽAR NEPREKIDNO BUKTI?
OBUZETI GUSTOM TAMOM,
ZAR NE TRAGATE ZA SVETLOM?

147

POGLEDAJ TU KRASNU LUTKU,
DRSKOST ŽIVE RANE TELA,
MNOGIH BRIGA I NEVOLJA,
GDE NIŠTA STALNO NE PREBIVA.

148

IZMOŽDENO TELO JE KRHKO GNEZDO BOLESTI
ODAKLE TRULEŽ PRŠTI I GDE SMRT DOKONČAVA ŽIVOT.

149

I KAD BUDU RAZASUTE, KAO TIKVE U JESEN,
OVE POŽUTELE KOSTI, KO ĆE IM SE OBRADOVATI?

150

GRAD SAGRAĐEN OD KOSTIJU
SLEPLJENIH MESOM I KRVLJU, TELO JE OVO
A U NJEMU UTVRĐENI NEMOĆ I SMRT, PREZIR I PONOS.

151

I KIĆENA KRALJEVSKA KOLA ĆE PROPASTI,
TAKO ĆE I OVO TELO OPHRVATI NEMOĆ.
ISPRAVNOST BIĆA NEMOĆ NE SATIRE,

TAKO PROPOVEDAJU MUDRI.

152

NEZNALICA ODRASTE KAO VO,
MIŠIĆI MU SE RAZVIJU, A PAMET SE NE RAZVIJE.

153

KROZ MNOGE SAM PREPORODE HRLIO TOKOM ZBIVANJA,
ALI MI NEPRIMETAN OSTA GRADITELJ TIH ZDANJA.
BOLNA JE TRAJNOST PREPORAĐANJA.

154

GRADITELJU, SADA SI PRIMEĆEN!
VIŠE ME NEĆEŠ KUĆITI!
SVE SU TI GREDE SLOMLJENE, POKOLEBAN TI JE TEMELJ.
DUH POSTA NEPOKOLEBIV,
DOSEGNUT JE KRAJ STREMLJENJA.

155

ČIJI ŽIVOT NE BEŠE UZORAN,
KO U MLADOSTI NE STEČE BLAGO,
TAJ KAO ORONULA VIDRA PREMIŠLJA NAD BAROM
IZ KOJE SU POHVATANE RIBE.

156

ČIJI ŽIVOT NE BEŠE UZORAN,
KO U MLADOSTI NE STEČE BLAGO,
TAJ KAO ODBAČENE STRELE
ŽALI PROMAŠENE CILJEVE.

O SAMOME SEBI

157

KO SAM SEBE ZNA CENITI
TREBA POMNO NAD SOBOM DA BDI.
JEDAN OD TRI DELA NOĆI
MUDRAC PROVODI U BDENJU.

158

NAJPRE UČVRSTI SEBE
U DOSLEDNOM VLADANJU,
A ONDA OPOMINJE DRUGE.
MUDRAC SE NE IZLAŽE PREKORU.

159

KO SAM SEBE IZOBRAZI
U ONOM ŠTO DRUGE POUČAVA,
IZVEŽBAN NEK VEŽBA DRUGE.
SAMIM JE SOBOM NAJTEŽE OVLADATI.

160

SVAKO JE SAM SVOJ ZAŠTITNIK.
ZAR BI IKO DRUGI TO MOGAO BITI?
KO SOBOM DOBRO OVLADA
STIČE TEŠKO DOSTIŽNU ZAŠTITU.

161

ZLODELO KOJE SAM POČINI,
PROUZROKUJE I SPROVEDE,
SATIRE NERAZUMNOGA
KAO ŠTO DIJAMANT
BRUSI OSTALO DRAGO KAMENJE.

162

U KOME PREVLADA NEPOŠTENJE
SAM SEBI NANOSI ŠTETU
KOJU MU DUŠMANIN ŽELI,
KAO KAD PUZAVICA PRIONE UZ SNAŽNO STABLO.

163

LAKO JE IZVRŠITI ZLODELO
KOJIM I SEBI NANOSIMO ŠTETU,
ALI ONO ŠTO JE DOBRO I KORISNO,
TO JE I NAJTEŽE IZVODIVO.

164

NERAZUMAN KOJI PREKOREVA
ZBOG SVOJIH NEPOŠTENIH NAMERA

POUKE DUHOVNIH VELIKANA
ČIJI JE ŽIVOT ISTINOM OPLEMENJEN,
TAJ KAO BAMBUS RAĐA PLOD
KOJIM SAM SEBE SATIRE.

165

SVAKO JE SAM IZVRŠITELJ ZLODELA
KOJIM JE SEBE OKALJAO.
SVAKO SE SAM OD ZLA SUZDRŽAVA
I SAM SEBE PROČIŠĆAVA.
ČISTOĆA I PRLJAVŠTINA OD NAS SAMIH ZAVISE.
NIKO NIKOG NIKAD NE PROČISTI.

166

NE ZANEMARUJ VLASTITU SVRHU
ZBOG TUĐE, MA KAKO UZVIŠENA BILA.
KAD SVOJU SVRHU SHVATIŠ PRAVILNO,
PRIONI UZ SVOJ ZADATAK.

SVET

167

NE SLEDI NISKI ZAKON,
NEMOJ ŽIVETI NEMARNO,
NE SLEDI POGREŠNO GLEDIŠTE,
NE UNAPREĐUJ SVETOVNOST.

168

USTANI, NE BUDI NEMARAN,
ŽIVI ISPRAVNIM ŽIVOTOM.
KO ŽIVI ISPRAVNIM ŽIVOTOM SREĆAN JE
INA OVOM SVETU I NA DRUGOM.

169

KO ŽIVI ISPRAVNO, TAJ ŽIVI SREĆNO.
NE VALJA ŽIVETI ZLIM ŽIVOTOM.
KO ŽIVI ISPRAVNO, TAJ JE SREĆAN
INA OVOM I NA DRUGOM SVETU.

170

POSMATRAJ OVAJ SVET KAO PENU,
PROMATRAJ GA KAO PRIVID.
ONOGA KO SVET OVAJ TAKO POSMATRA,
VLADAR SMRTI NE VIDI.

171

DOĐI I POGLEDAJ OVAJ SVET
KAO ŠARENA KRALJEVSKA KOLA.
TU GDE SE BUDALE UTAPAJU,
RAZUMNI IM SE NE PRIDRUŽUJU.

172

KO JE PRE BIO NEMARAN,
A KASNIJE TO VIŠE NIJE,
TAJ OBASJAVA OVAJ SVET
KAO MESEC NEZASENJEN OBLAKOM.

173

ČIJE JE ZLO DELOVANJE NADSTRTO DOBROČINSTVOM,
TAJ OBASJAVA OVAJ SVET
KAO MJESEC NEZASENJEN OBLAKOM.

174

OVAJ JE SVET ZAMRAČEN,
RETKO KO TU NEŠTO PROZRE,
KAO PTICA KAD SE OSLOBODI IZ MREŽE,
MALO JE ONIH KOJI ODLAZE U NEBO.

175

LABUDOVI IDU PUTEM SUNCA,
LETE VAZDUHOM NATPRIRODNOM SNAGOM,
A MUDRACE IZVODI IZ SVETA
POBEDA NAD SMRĆU I NJENOM PRATNJOM.

176

KO PREKRŠI JEDINSTVENO PRAVILO,
KO LAŽE I PREZIRE NADZEMALJSKI SVET,
ZA TOG NEMA GREHA KOJI NEĆE POČINITI.

177

ŠKRTICE NE IDU U BOŽANSKI SVET,
A NI BUDALE NE CENE DOBROČINSTVO.
MUDRAC SE RADUJE DAREŽLJIVOSTI,
JER ĆE GA SAMO TO USREĆITI
U NADZEMALJSKOM SVETU.

178

OD ISKLJUČIVE VLASTI NA ZEMLJI,
ILI OD ODLASKA NA NEBO,
VREDNIJI OD GOSPODSTVA NAD CELIM SVETOM
JESTE PLOD ULASKA U STRUJU OSLOBOĐENJA.

BUDNI

179

POBEDA BUDNOG SE NE PREVLADAVA,
NJEVOU POBEDU NIKO NA SVETU NE NADILAZI.
KOJIM ĆE TE PUTEM TOG BUDNOG VODITI
NA BESKRAJNOM PROSTRANSTVU BEZ RAZMEĐA?

180

BUDNOG NE MOŽE MREŽA OTROVNE ŽEĐI
NIKUDA ZAVESTI.
KOJIM ĆE TE PUTEM TOG BUDNOG VODITI
NA BESKRAJNOM PROSTRANSTVU BEZ RAZMEĐA?

181

TAKO ZADUBLJENIM MUDRACIMA
KOJI SE RADUJU SMIRENJU ODRICANJA,
NJIMA ZAVIDE I BOGOVI,
POTPUNO BUDNIM I SABRANIM.

182

TEŠKO JE DOSTIŽNO LJUDSKO ROĐENJE,
TEŽAK JE ŽIVOT SMRTNIKA,
TEŠKO JE ČUTI ISPRAVNU POUKU,
TEŠKO JE DOSEĆI DO PROBUĐENJA.

183

NE ČINITI NIKAKVO ZLO,
UZDIĆI SE U DOBROTI,
PROČISTITI SVOJU MISAO
TO JE POUKA SVIH MUDRACA.

184

KRAJNJE SMIRENJE SE POSTIŽE
POSTOJANIM ASKETSKIM NAPOROM.
BUDNI NAZIVAJU BLAŽENSTVO KRAJNJIM DOSEGOM.
ZAISTA, NIJE SE ODVRATIO OD SVETA KO TLAČI DRUGE,
NITI ONAJ KO UZROKUJE NJIHOVO TLAČENJE.

185

NE OGOVARATI, NE NAPADATI,
ŽIVETI PO ZAKONU
UMEREN U JELU, ŽIVETI U SAMOĆI,
UPORAN U UZVIŠENOM UMOVANJU
TO JE POUKA SVIH MUDRIH.

186

NI KIŠA DUKATA NE MOŽE ZADOVOLJITI STRASTI.
BOLNI SU KRATKI UŽICI,
TAKO UVIĐA PAMETAN ČOVEK.

187

SLEDBENIK POTPUNO BUDNOG
NI U BOŽANSKIM UŽICIMA NE POSTIŽE RADOST,
VEĆ SE RADUJE DOKONČANJU ŽIVOTNE ŽEĐI.

188

MNOGI LJUDI NAGNANI STRAHOM
TRAŽE UTOČIŠTE U PLANINAMA I ŠUMAMA,
POD STABLIMA HRAMSKIH VRTOVA.

189

ALI TO IM UTOČIŠTE NIJE SMIRENJE,
TO NIJE KRAJNJE UTOČIŠTE,
OTIŠAVŠI U TAKVO UTOČIŠTE
NE OSLOBAĐAJU SE SVIH PATNJI.

190

NEGO KO JE OTIŠAO U UTOČIŠTE BUDNOG,
NJEGOVU NAUKU I ZAJEDNICU SVETIH,
U ČETIRI PLEMENITE ISTINE,
TAJ SAGLEDAVA POTPUNOM MUDROŠĆU:

191

PATNJU, NASTANAK PATNJE,
DOKONČANJE PATNJE
I PLEMENITI OSMOROČLANI PUT
KOJI VODI DO SMIRENJA PATNJE.

192

TO JE SPOKOJNO UTOČIŠTE,
TO JE KRAJNJE UTOČIŠTE,
KO DOĐE U TO UTOČIŠTE
REŠAVA SE SVAKE PATNJE.

193

TEŠKO JE NAĆI OSOBU PLEMENITOG RODA,
TAKVI SE NE RAĐAJU SVUDA.
GDE GOD SE RODI TAKAV MUDRAC,
TA PORODICA SREĆNO NAPREDUJE.

194

SREĆNA JE POJAVA BUDNIH,
SREĆNA JE POUKA ISPRAVNOSTI,
SREĆNO JE ZDRUŽENJE ZAJEDNICE SVETIH,
SREĆAN JE PODVIŽNIČKI NAPOR SVETIH LJUDI.

195

KO POŠTUJE POŠTOVANJA DOSTOJNE,
MUDRACE ILI NJIHOVE SLEDBENIKE,
KOJI SU SAVLADALI PREPREKE I NADIŠLI BEDU I JAD

196

KO POŠTUJE TAKVE BLAŽENE
KOJI SU SE STRAHA REŠILI,
NJEGOVU ZASLUGU NIKO NE MOŽE PROCENITI.

SREĆA

197

ŽIVIMO ZAISTA SREĆNO
I BEZ MRŽNJE, MEĐU ONIMA KOJI MRZE.
BUDIMO BEZ MRŽNJE MEĐU MRZOVOLJNIM LJUDIMA.

198

ŽIVIMO ZAISTA SREĆNO
I BEZ PATNJE MEĐU ONIMA KOJI PATE,
BUDIMO BEZ PATNJE MEĐU NAPAĆENIM LJUDIMA.

199

ŽIVIMO ZAISTA SREĆNO
I BEZBRIŽNO MEĐU ONIMA ŠTO SU ZABRINUTI,
BUDIMO BEZBRIŽNI MEĐU ZABRINUTIM LJUDIMA.

200

ŽIVIMO ZAISTA SREĆNO, MI KOJIMA NIŠTA NE PRIPADA,
OBLIVAMO SE PRIJATNOŠĆU KAO SVETI BOGOVI.

201

POBEDA PODSTIČE MRŽNJU,
POBEĐENI OSTAJE U PATNJI.
KO JE SMIREN OSTAJE SREĆAN
KAD NAPUSTI POBEDU I PORAZ.

202

NEMA TOG OGNJA RAVNOG STRASTI,
NEMA ZLE KOB I RAVNE MRŽNJI.
NEMA TE PATNJE RAVNE DELIMIČNOM OPSTANKU,
NEMA SREĆE RAVNE SPOKOJU.

203

LAKOMOST JE NAJGORA BOLEST,
SKLONOSTI SU NAJGORE PATNJE.
KO TO ZAISTA SPOZNA,
BLAŽENSTVO MU JE KRAJNJA SREĆA.

204

ZDRAVLJE JE NAJVEĆA DOBIT,
ZADOVOLJSTVO JE NAJVEĆE BLAGO,
POUZDANJE JE NAJVEĆE SRODSTVO,
BLAŽENSTVO JE NAJVEĆA SREĆA.

205

KO OKUSI USAMLJENOST I SMIRENJE
POSTAJE NEUSTRAŠIV I BEZGREŠAN,
OBLIVEN UKUSOM ISPRAVNOSTI.

206

VREDAN JE SUSRET S PLEMITIMA,
BORAVAK S NJIMA JE UVEK SREĆAN.
KO SE NE SREĆE S BUDALAMA,
TAJ ĆE UVEK BITI SREĆAN.

207

KO SE KREĆE U DRUŠTVU BUDALA,
TAJ SE KAJE DUGO VREMENA.
DRUGARSTVO S BUDALAMA UVEK JE PATNJA,
KAO I S NEPRIJATELJEM,
A DRUŽENJE S RAZBORITIM JE SREĆNO
KAO SUSRET SA SRODNIMA.

208

KAO ŠTO MESEC SLEDI PUT SAZVEŽDA
TAKO I VI SLEDITE MUDRACA, PAMETNOG I UČENOG,
PODNOŠLJIVOG, REVNOG, PLEMENTOG,
TAKVOG DOBROG I RAZBORITOG ČOVEKA.

PRIJATNOST

209

KO SE VEŽE ZA BEZVEZNOST,
A NE POVEZUJE SE STEGOM DUHOVNOG NAPORA,
I ODRIČE SE SMISLA ZBOG ONOGA ŠTO MU JE PRIJATNO,
ZAVIDEĆE ONOME KO SEBE OBUZDAVA.

210

ZATO SE NEMOJ VEZIVATI ZA ONO ŠTO JE PRIJATNO,
A POGOTOVO ZA NEPRIJATNO.
NE VIDETI ONO ŠTO JE PRIJATNO PATNJA JE
ISTO KAO I VIDETI NEPRIJATNOST.

211

ZATO NE ČINITE NIŠTA ZBOG PRIJATNOSTI.
PRESTANAK PRIJATNOSTI JE NEUGODAN.
NEMA OKOVA ZA ONOGA
KOJEM NIŠTA NIJE NI UGODNO NI NEUGODNO.

212

IZ UGODNOSTI SE RAĐA TUGA,
IZ UGODNOSTI SE RAĐA BOJAZAN.
ZA ONOGA KO JE LIŠEN UGODNOSTI
NE POSTOJI TUGA, A KAMOLI BOJAZAN.

213

IZ PRIVRŽENOSTI SE RAĐA TUGA,
IZ PRIVRŽENOSTI SE RAĐA BOJAZAN.
ZA ONOGA KO JE LIŠEN PRIVRŽENOSTI
NE POSTOJI TUGA, A KAMOLI BOJAZAN.

214

IZ RADOSTI SE RAĐA TUGA,
IZ RADOSTI SE RAĐA BOJAZAN.
ZA ONOGA KO JE LIŠEN RADOSTI
NE POSTOJI TUGA, A KAMOLI BOJAZAN.

215

IZ POŽUDE SE RAĐA TUGA,
IZ POŽUDE SE RAĐA BOJAZAN.
ZA ONOGA TKO JE LIŠEN POŽUDE
NE POSTOJI TUGA, A KAMOLI BOJAZAN.

216

IZ ČEŽNJE SE RAĐA TUGA,
IZ ČEŽNJE SE RAĐA BOJAZAN.
ZA ONOGA KO JE LIŠEN ČEŽNJE

NE POSTOJI TUGA, A KAMOLI BOJAZAN.

217

KO JE POSTIGAO VRLINU I UVID,
ISPRAVNOST I ISKRENOST,
KO VRŠI VLASTITI POSAO
NJEGA LJUDI SMATRAJU PRIJATELJEM.

218

U KOME SE ISPOLJI VOLJA ZA NEIZRECIVIM,
I AKO JE PODSTAKNUT U DUHU,
A MISAO MU NIJE POTLAČENA STRASTIMA,
ZA NJEGA SE KAŽE DA PLIVA UZVODNO.

219

KAO ŠTO SE ČOVEKU KOJI JE DUGO BIO ODSUTAN,
PA SE SREĆNO VRATI IZ DALJINE,
RADUJU ROĐACI I ZNANCI
DOBRODOŠLICOM NA POVRATKU

220

ISTO TAKO I DOBROTVORA
KAD S OVOG SVETA OTIĐE NA DRUGI
DOBRA DELA DOČEKUJU PRIJATELJSKI
KAO ROĐACI POVRATNIKA.

GNEV

221

ODUSTANI OD GNEVA, ODRECI SE OHOLOSTI,
I NADIĐI SVE PREPREKE.
ONOGA KO NIJE OBUZET IMENOM I LIKOM
I KO NIŠTA NEMA NE SPOPADAJU NIKAKVE PATNJE.

222

KO MOŽE SUZDRŽATI GNEV
KAD GA SPOPADNE KAO ZAŠTRANELA KOLA.
TAKVOG JA NAZIVAM VOZAČEM,

A OSTALI MOGU TEK PRIDRŽATI UZDE.

223

NADVLADAJ MRŽNJU NEMRŽNJOM,
NADVLADAJ NEPOVERENJE VERNOSTI,
NADVLADAJ ŠKRTOST DAREŽLJIVOSTI,
A LAŽLJIVCA ISTINOM.

224

GOVORI ISTINU, NE PREKOREVAJ,
DAJ ONOME KO IŠTE MALO.
SA OVA TRI SREDSTVA SE MEĐU BOGOVE STIŽE.

225

NENASILNI TIHI MUDRACI
KOJI STALNO SPUTAVAJU TELESNOST
STIŽU NA NEPOKOLEBIVO STANOVIŠTE
I NE ŽALE ŠTO SU TO POSTIGLI.

226

U ONIMA ŠTO STALNO BDIJU
I TREPERE DAN I NOĆ
NASTOJEĆI DA SE OSLOBODE USHIĆENJEM
DOKONČAVAJU SE PRILIVI STRASTI.

227

STARO JE ZNANJE, NIJE TEK DANAŠNJE,
DA SE PREKOREVA ONAJ KO ČUTI KAO I BRBLJAVCI ISTO,
PA I ONAJ ČIJI JE GOVOR PRIJAZAN,
JER NIKO NA SVETU BESPREKORAN NIJE.

228

NITI JE BILO, NITI ĆE BITI, NITI SADA IMA
ČOVEKA KOJEG SAMO PREKOREVAJU
ILI SAMO HVALE.

229

ONOGA KOGA ZNALCI HVALE IZ DANA U DAN
KAO NEPREKORNOG I MUDROG,
NADAREN JE MUDROŠĆU I VRLINOM.

230

KO JE DOSTOJAN DA PREKORI TAKVOG
POPUT ZLATA IZ REKE ZLATONOSNE?
NJEGA SLAVE BOGOVI,
PA I STVORITELJ ČAK.

231

TREBA SE ČUVATI TELESNIH UZBUĐENJA
I OBUZDAVATI TELO.
ODBACIVŠI LOŠE PONAŠANJE TELA,
TREBA SLEDITI DOBRO TELESNO PONAŠANJE.

232

TREBA SE ČUVATI UZBUDLJIVOG GOVORA
I OBUZDATI GOVOR.
NAPUSTIVŠI LOŠE NAVIKE U GOVORU,
TREBA SE PRIDRŽAVATI
DOBROG PONAŠANJA U GOVORU.

233

TREBA SE ČUVATI DUŠEVNOG UZBUĐENJA
I OBUZDAVATI DUH.
NAPUSTIVŠI ZLODUŠNO PONAŠANJE,
TREBA SE DUHOVNO DOBRO PONAŠATI.

234

MUDRACI KOJI SU OBUZDALI TELO I GOVOR,
MUDRACI KOJI SU OBUZDALI DUH,
ONI SU ZAISTA DOBRO OBUZDANI.

MANE

235

SADA SI KAO UVELI LIST,
POSŁANICI SMRTI SE OKO TEBE POJAVLJUJU.
STOJIŠ NA PRAGU PROPASTI,
A NEMAŠ NI POTPORE.

236

ZATO NAPRAVI SAM OD SEBE OSTRVO,
BRZO SE POTRUDI, BUDI PAMETAN!
KAD PROČISTIŠ NEČISTOĆU I BUDEŠ BEZ MANA,
UĆI ĆEŠ U NEBESKO CARSTVO PLEMENITIH.

237

TVOJ VEK JE SADA PRI KRAJU.
PRIBLIŽIO SI SE GROBNOJ JAMI.
NA PUTU NEMAŠ STANICE,
A NEMAŠ NI POTPORE.

238

ZATO NAPRAVI SAM OD SEBE OSTRVO,
BRZO SE POTRUDI, BUDI PAMETAN!
KAD PROČISTIŠ NEČISTOĆU I BUDEŠ BEZ MANA,
NEĆEŠ VIŠE UPADATI U RAĐANJE I STAROST.

239

POSTEPENO, MALO PO MALO, POVREMENO,
KAO ŠTO KOVAČ PROČIŠĆAVA SREBRO,
TAKO I MUDRAC TREBA
ODSTRANITI MANE IZ SAMOGA SEBE.

240

KAO ŠTO RĐA NAGRIZA GVOŽĐE U KOJEM SE JE POJAVILA,
TAKO I VLASTITA ZLODELA
ODVODE POČINIOCA ZLIM PUTEM.

241

NESHVATANJE SMISLA JE MANA SVETIH IZREKA,
BEZBRIŽNOST JE MANA DOMAĆINSTVA,
NEMAR JE MANA LEPOTE,
NEPAŽNJA JE MANA STRAŽARA.

242

ZLO PONAŠANJE JE MANA ŽENE,
ŠKRTOST JE MANA DARIVATELJA,
ZLOČINSTVA SU MANE I NA OVOM I NA DRUGOM SVIJETU.

243

MANA VEĆA OD SVIH OSTALIH JE MANA NEZNANJA.
NAPUSTIVŠI TU MANU, BUDITE BEZ MANE!

244

LAKO JE ŽIVETI BEZOBRAZNIKU,
LAKOMOME KAO VRANA, KLEVETNIKU,
NASILNIKU I DRSKOM ČOVEKU.

245

TEŽAK JE ŽIVOT SKROMNOME,
KOJI STALNO TEŽI ZA ONIM ŠTO JE ČISTO,
NESEBIČNOM, KO NIJE LAKOM,
KO ŽIVI ČISTO I UVIĐAVNO.

246

KO UBIJA ŽIVA BIĆA, KO LAŽE,
KO UZIMA OD SVETA ŠTO MU SE NE DAJE,
I IDE TUĐOJ ŽENI,

247

ČOVEK KOJI JE SKLON OPOJNIM PIĆIMA,
TAJ VEĆ NA OVOM SVETU POTKOPA VLASTITI KOREN.

248

I TAKO SHVATI, DOBRI ČOVEČE,
DA SU ZLA DELA NERAZUMNA,
DA TE LAKOMOST I NEISPRAVNOST
NE ODVUKU U DUGOTRAJNU PATNJU.

249

LJUDI VRŠE DOBROČINSTVA
ILI PREMA VERI ILI PREMA SKLONOSTI.
ZATO KO ZAVIDI DRUGIMA NA JELU I PIĆU,
TAJ NI DANJU NI NOĆU NE POSTIŽE SABRANOST DUHA.

250

U KOME JE ZAVIST SASEČENA,
ISKORIJEJENA I ODSTRANJENA,

TAJ I DANJU I NOĆU POSTIŽE SABRANOST.

251

NEMA TOG OGNJA JEDNAKOG STRASTI
NI GRABLJIVCA JEDNAKOG MRŽNJI.
NEMA TOG OKOVA JEDNAKOG ZABLUDI,
NI BUJICE JEDNAKE POŽUDI.

252

LAKO JE VIDETI TUĐU GREŠKU,
ALI JE TEŠKO VIDETI VLASTITU.
ČOVEK TUĐE MANE PLEVI KAO KOROV,
DOK VLASTITE KRIJE KAO VARALICA U KOCKANJU.

253

U ONOME KO TRAJNO VREBA NA TUĐE GREŠKE,
SPREMAN DA PRIGOVORI,
DOK U NJEMU ZLE SKLONOSTI BUJAJU
TAJ JE DALEKO OD DOKONČANJA ZLIH UTICAJA.

254

KAO ŠTO NEMA PUTA PO VAZDUHU,
TAKO NEMA NI KREPKIH IZVAN ZAJEDNICE SVETIH.
SVET SE RADUJE IZAZOVIMA,
A SAVRŠENI SU NESPREČENI.

255

KAO ŠTO NEMA PUTA PO VAZDUHU,
TAKO NEMA NI KREPKIH IZVAN ZAJEDNICE SVETIH.
KAO ŠTO NI U ČEMU NEMA STALNIH SASTOJAKA
TAKO NEMA NI NESTALNIH MUDRACA.

O PRAVEDNIKU

256

NE POSTAJE SE PRAVEDNIK PO SAMOVOLJNOJ ODLUCI.
KO ZNA RAZLUČITI SMISAO OD BESMISLA,
TAJ JE PAMETAN.

257

KO NE VODI DRUGE PO SAMOVOLJNOJ ODLUCI,
NEGO RAVNOPRAVNO,
I MUDAR JE ZAŠTITNIK PRAVDE
TAJ JE NAZVAN PRAVEDNIKOM.

258

NIKO NE POSTAJE PAMETAN ZATO ŠTO MNOGO BESEDI.
SAMO SPOKOJAN, BEZ MRŽNJE I STRAHA
NAZVA SE PAMETNIM.

259

NI POUZDANO ISPRAVAN NIKO NIJE
ZATO ŠTO MNOGO BESEDI.
ONAJ KO S MALO POUKE STVARNO SHVATI ISPRAVNOST,
TAJ JE POUZDANO ISPRAVAN,
TAJ SE NE ODRIČE PRAVDE.

260

NIKO NE POSTA STAREŠINA ZATO ŠTO MU JE SEDA GLAVA.
TAJ JE TEK DOZREO DA SAGNJILI I UZALUD JE OSTARIO.

261

U KOME JE ISTINA I PRAVDA,
NENASILJE, SPOZNAJA I VLAST NAD SOBOM,
TAJ JE MUDRAC LIŠEN MANE
I PO TOME NAZVAN JE STAREŠINOM.

262

NI ZATO ŠTO JE DOBAR GOVORNIK,
KAO NI LOTOSOV CVET ZBOG LEPOTE,
TAKO NI ČOVEK ZAVIDAN,
ŠKRT I NEPOUZDAN
NE POPRIMA IZGLED DOBROTE.

263

ONAJ U KOME JE SVE TO POSEČENO,
I ZATRTO U KORENU,
TAJ JE BESPREKORAN MUDRAC
I REČIT IZRAZ DOBROTE.

264

RASPUŠTENI LAŽOV
NEĆE BRIJANJEM GLAVE POSTATI SVETAC.
ZAR DA SVETAC BUDE POHOTAN I LAŽOV?

265

KO UKROTI GREHE SVE, I MALE I VELIKE,
PO ČUDOREDNOJ KROTKOSTI NAZIVA SE SVETIM.

266

NE POSTAJE SE ISPOSNIK SAMIM PROŠENJEM HRANE.
POTPUNOŠĆU ISPRAVNOG VLADANJA POSTAJE SE ISPOSNIK,
I NIČIM OSIM TOGA.

267

KO SE UDALJI OD DOBRA I ZLA
I UZORNIM ŽIVOTOM PROMIŠLJENO U SVETU ŽIVI,
TEK TAJ ZASLUŽUJE NAZIV ISPOSNIKA.

268

NI GLUPAN NI NEZNALICA ZATO ŠTO ĆUTI
NIJE UTIHNUTI MUDRAC,
NEGO ONAJ KO PROMIŠLJEN IZVAGA
PA PRIHVATI NAJVREDNIJE.

269

KO SE KLONI GREHA, TAJ JE I ZATO JE UTIHNULI MUDRAC
I ZATO JER U SVETU VIDI OBE STRANE,
ZAVREĐUJE NAZIV UTIHLI MUDRACA.

270

PLEMSTVO SE NE STIČE NASILJEM NAD ŽIVOTOM.
NENASILJEM PREMA SVEMU ŠTO ŽIVI
STIČE SE UGLED PLEMENITOSTI.

271

NE SAMO PO ZAVISNOSTI OD PROPISA U VERI I MORALU,
A NI PO VELIKOM ZNANJU,
ČAK NI PO DOSEGU SABRANOSTI,
NITI PO OSAMLJENOM BORAVIŠTU.

272

NEMOJ SE POUZDATI, ISPOSNIČE,
DA POSTIŽEŠ BLAGODAT ODRICANJA
DO KOJE SVETOVAN ČOVEK NE DOSEŽE
SVE DOK SE NISI REŠIO IZLIVA STRASTI.

PUT

273

OD PUTEVA NAJBOLJI JE OSMOROSTRUKI,
A OD ISTINA ČETIRI PLEMENITE.
OBESTRAŠĆENOST JE VRHOVNA ISPRAVNOST,
A OD DVONOŽACA UVIĐAVNI.

274

OVO JE PUT.
NEMA DRUGOG KOJI VODI DO PROČIŠĆENJA UVIDA.
SLEDITE TAJ PUT,
TAKO ĆETE ZBUNITI SMRT.

275

KAD POĐETE TIM PUTEM,
DOSEĆI ĆETE KRAJ PATNJE.
JA SAM VAM UKAZAO TAJ PUT
JER SPOZNAH SREDSTVO PROTIV ŽAOKE.

276

ALI VI TREBA DA IZVRŠITE NAPOR,
ONI KOJI SU TO POSTIGLI
SAMO UKAZUJU PUT,
A ONI KOJI GA SLEDE U ZADUBLJENJU
OSLOBAĐAJU SE OKOVA SMRTI.

277

SVI SU SKLOPOVI NEPOSTOJANI.
KO TO PAMETNO UVIDI
OSLOBAĐA SE PATNJE.
TO JE PUT PROČIŠĆENJA.

278

SVI SU SKLOPOVI BOLNI.
KO TO PAMETNO UVIDI OSLOBAĐA SE PATNJE.
TO JE PUT PROČIŠĆENJA.

279

SVE SU POJAVE LIŠENE PODRŠKE U SEBI.
KO TO PAMETNO UVIDI OSLOBAĐA SE PATNJE.
TO JE PUT PROČIŠĆENJA.

280

KO NE USTAJE KAD JE VREME ZA USTAJANJE,
MADA JE MLAD I SNAŽAN, IPAK JE LENJ,
NEODLUČAN, NEPROMIŠLJEN I NEMARAN.
LENČUGA NEĆE NAĆI PUT ZNANJA.

281

KO PAZI ŠTA GOVORI, SUZDRŽLJIVOG DUHA,
KO NI TELESNO NE ČINI NIKAKVO ZLO,
KO PROČISTI TA TRI PUTA DELOVANJA
TAJ ĆE USPETI NA PUTU KOJI POKAZUJU MUDRACI.

282

IZ PODVIŽNIČKOG NAPORA SE RAĐA MUDROST,
BEZ TOG NAPORA MUDROST SE DOKONČAVA.
SPOZNAVŠI TAJ DVOSMERNI PUT RAZVOJA I OPADANJA,
TREBA SE PONAŠATI TAKO DA MUDROST PREVLADA.

283

POSECITE ŠUMU, A NE SAMO STABLO,
OPASNOST POTIČE IZ ŠUME.
KAD SASEČETE I ŠUMU I NAGON,
PROSJACI, POSTANITE ZGARIŠTA.

284

SVE DOK SE NE SASEČE NAGON, MAKAR I VRLO MALEN,
MUŠKARCA PREMA ŽENI,
TAKO JE DUGO I NJEGOV DUH ZAVISAN
KAO TELE OD MAJKE KOJA GA DOJI.

285

ISTRGNITE PRIVRŽENOST PREMA SAMOM SEBI
KAO ŠTO SE JESENJI LOTOS IŠČUPA RUKOM,
PUT SMIRENJA UVAŽAVAJTE,
USHIĆENJE KOJE VAS ČINI PROBUĐENIM.

286

OVDE ĆU PROBORAVITI RAZDOBLJE KIŠA,
OVDE ZIMU I LETO
TAKO RAZMIŠLJA BUDALA
NE BRINUĆI SE ZA PROPAST I SMRT.

287

ČOVEKA ZABRINUTOG ZA DECU I BLAGO
SMRT ODNOSI KAO POPLAVA USNULO SELO.

288

DECA NISU SKLONIŠTE, A NI OTAC NI RODBINA,
ZA ONOGA KOGA SPOPADNE SMRT
NEMA ZAŠTITE U PORODICI.

289

TAKO SPOZNAVŠI SVRHU
PAMETAN ČOVEK OBUZDAN VRLINOM
TREBA DA BRZO PROČISTI PUT
KOJI VODI DO BLAŽENSTVA.

RAZNO

290

AKO ODRIČUĆI SE MANJE SREĆE
UVIĐA VEĆU SREĆU,
MUDAR ČOVEK NAPUŠTA MANJU SREĆU
I OBAZIRE SE NA VEĆU.

291

KO TRAŽI SREĆU SEBI SAMOME

NANOSEĆI PATNJU DRUGIMA,
ZAPLETEN U SPLETKE MRŽNJE
NE OSLOBAĐA SE MRŽNJE.

292

KAD ONO ŠTO BI TREBALO UČINITI
OSTANE NEOBAVLJENO,
A VRŠI SE ONO ŠTO NE BI TREBALO,
U ONIMA KOJI SU NEOBUZDANI I NEMARNI
BUJAJU ZLI UTICAJI.

293

ONI ČIJA JE PAŽNJA STALNO USMERENA NA TELO,
KOJI NE SLUŽE ONOME ŠTO NIJE POTREBNO,
ALI MARLJIVO RADE ONO ŠTO TREBA,
TE PAŽLJIVE I MARLJIVE ZLI UTICAJI NE POGAĐAJU.

294

UBIVŠI MAJKU I OCA I DVA VLADARA RATNIČKOG RODA
I NJIHOVO CARSTVO SA SVIM STANOVNIŠTVOM,
BOG ODLAZI NEOKALJAN.

295

UBIVŠI MAJKU I OCA I DVA POSVEĆENA VLADARA
SA JOŠ JEDNOM MOĆNOM OSOBOM KAO PETOM,
BOG ODLAZI NEOKALJAN.

296

UVEK SE DOBRO PROBUĐENI BUDE SLEDBENICI BUDNOG
ČIJA JE PAŽNJA DANJU I NOĆU
STALNO POSVEĆENA BUDNOM.

297

UVEK SE DOBRO PROBUĐENI BUDE SLEDBENICI BUDNOG
ČIJA JE PAŽNJA DANJU I NOĆU
STALNO POSVEĆENA NJEGOVOJ NAUCI.

298

UVEK SE DOBRO PROBUĐENI BUDE SLEDBENICI BUDNOG
ČIJA JE PAŽNJA DANJU I NOĆU

STALNO POSVEĆENA SVETOJ ZAJEDNICI.

299

UVEK SE DOBRO PROBUĐENI BUDE SLEDBENICI BUDNOG
ČIJA JE PAŽNJA DANJU I NOĆU
STALNO POSVEĆENA NADZIRANJU TELA.

300

UVEK SE DOBRO PROBUĐENI BUDE SLEDBENICI BUDNOG
ČIJA SE MISAO DANJU I NOĆU
RADUJE NENASILJU.

301

UVEK SE DOBRO PROBUĐENI BUDE SLEDBENICI BUDNOG
ČIJA SE MISAO DANJU I NOĆU
RADUJE NEGOVANJU DUHA.

302

TEŠKO JE POBEĆI OD SVETA,
TEŠKO JE UŽIVATI U TOME.
TEGOBAN JE BORA VAK U DOMAĆEM ŽIVOTU,
MUČNA JE ZAJEDNICA S ONIMA KOJI NAM NISU RAVNI.
PATNJA SPOPADA I PUTNIKA.
ZATO NE BUDI PUTNIK
DA TE NE SPOPADNE PATNJA.

303

OBDAREN POVERENJEM I VRLINOM
KO STEKNE SLAVU I BOGATSTVO,
U KOJOJ GOD ZEMLJI DA BORAVI
SVUDA GA JEDNAKO CENE.

304

POŠTENJE SE VIDI VEĆ IZ DALEKA
KAO VRH PLANINE.
NEPOŠTENJE, NI IZ BLIZA NEPRIMETNO,
LIČI IZ NOĆI ODAPETOJ STRELI.

305

KO SAM SEDI I SAM LEŽI, KO SAM IDE NEUMORNO,

KO SAM SEBE OBUZDAVA,
ZNA DA BUDE RADOSTAN U ŠUMI.

PAKAO

306

KO GOVORI ONO ŠTO NIJE ISTINA DOSPEVA U PAKAO
KAO I ONAJ KO NEŠTO UČINI, PA KAŽE DA NIJE,
OBOJICA POSLE SMRTI POSTAJU ISTI KAO LJUDI
PONIŽAVAJUĆE DELATNOSTI U NAKNADNOM ŽIVOTU.

307

MNOGI OBUČENI U OLINJALU ISPOSNIČKU ODEĆU,
ZLOČUDNI I NERAZUMNI ZLOČINCI,
ZBOG ZLIH DELA PROPADAJU U PAKAO.

308

BOLJE JE DA RAZVRATNIK
PROGUTA UŽARENU GVOZDENU KUGLU
NEGO DA LAKOMISLENO UŽIVA
MILOSTINJU SVOJE ZEMLJE.

309

BEZOBZIRAN ČOVEK KOJI SE UDVARA TUĐOJ ŽENI
POSTIŽE ČETIRI POSLEDICE:
BESKORISNU DOBIT, NEUDOBAN LEŽAJ,
A TREĆE JE PRIJEKOR I ČETVRTO PAKAO.

310

BESKORISNA DOBIT I GREŠNA POSLEDICA:
KRATAK JE UŽITAK USTRAŠENOG S USTRAŠENOM,
A VLADAR NALAŽE TEŠKU KAZNU.
ZATO NEK SE ČOVEK NE UDVARA TUĐOJ ŽENI.

311

KAO ŠTO KOPRIVA LOŠE UBRANA OZLEDI RUKU
I LOŠE SHVAĆEN ISPOSNIČKI ŽIVOT POVLAČI U PAKAO.

312

NIKAKVO NEMARNO DELO, ZANEMAREN ZAVET,
KOLEBLJIVO PRIHVAĆENO ISPOSNIČKO ODRICANJE
NE DONOSI MNOGO PLODA.

313

AKO NEŠTO TREBA UČINITI, IZVRŠI TO ODLUČNO.
NEMARAN ISPOSNIK DIŽE SVE VEĆU PRAŠINU.

314

BOLJE JE NE IZVRŠITI ZLO DELO,
JER ZLODELO NAKNADNO IZAZIVA PATNJU.
BOLJE JE IZVRŠITI DOBRO DELO,
JER KO GA IZVRŠI ZBOG TOGA NE PATI.

315

KAO ŠTO JE POGRANIČNI GRAD
ZAŠTIĆEN IZNUTRA I SPOLJA,
TAKO ČUVAJ SAMOG SEBE,
NE PROPUSTI NI TRENUTAK,
JER SE ONI KOJI PROPUŠTAJU TRENUTKE
KAJU KAD PADNU U PAKAO.

316

ONI KOJI SE STIDE ONOG ČEGA SE STIDETI NE TREBA,
A NE STIDE SE ONOG ČEGA BI TREBALO DA SE STIDE,
TAKVA BIĆA, USVOJIVŠI ZLE NAZORE,
ODLAZE STRANPUTICOM.

317

ONI KOJI SE BOJE ONOGA ČEGA SE BOJATI NE TREBA,
A NE BOJE SE ONOGA ČEGA SE TREBA BOJATI,
TAKVA BIĆA, USVOJIVŠI ZLE NAZORE,
ODLAZE STRANPUTICOM.

318

ONI KOJI PODOZREVAJU ŠTO NIJE ZAZORNO,
A NE PODOZREVAJU ŠTO JE ZAZORNO,
TAKVA BIĆA, USVOJIVŠI ZLE NAZORE,
ODLAZE STRANPUTICOM.

319

ONI KOJI SPOZNAJU ZAZORNO KAO ZAZORNO,
A ŠTO NIJE ZAZORNO KAO NEZAZORNO,
TAKVA BIĆA, USVOJIVŠI ISPRAVNE NAZORE,
IDU DOBRIM PUTEM.

SLON

320

I JA ĆU, KAO ŠTO SLON U BOJU
PODNOŠI STRELU ODAPETU IZ LUKA
PODNETI GRUBE REČI,
JER SVETINA JE ZLOĆUDNA.

321

UKROĆENOG SLONA VODE U BOJ,
KRALJ JAŠE NA UKROĆENOM SLONU.
I MEĐU LJUDIMA JE NAJBOLJI ONAJ KO JE UKROĆEN,
KO PODNOŠI SUROVE REČI.

322

IZVRSNE SU UKROĆENE MAZGE
I KONJI UKROĆENI,
A I VELIKI RATNI SLONOVI.
ALI JOŠ JE BOLJI ONAJ KO JE UKROTIO SAM SEBE.

323

POMOĆU TAKVOG PREVOZA
SE NE IDE U NEPROHODNI KRAJ,
TAMO KUDA IDE VLASTITOM KROTKOŠĆU
DOBRO UKROĆEN ČOVEK.

324

SLAVNI SLON ČUVAR BLAGA,
KOJEG JE TEŠKO OBUZDATI,
KAD SE ZAPENI OŠTRIM SOKOM
NEĆE OKUSITI NI ZALOGAJ KAD GA VEŽU.
SNAŽNI SE SLON SEĆA SLONOVSKE PRAŠUME.

325

KAD NEKO POSTANE LENJ I PROŽDRLJIV,
POSPANAC KOJI SE VRTI U SNU
KAO VELIKA UTOVLJENA SVINJA,
TAKAV SE GLUPAN UVEK PONOVO PREPORAĐA.

326

OVA SE MISAO RANIJE LUTALAČKI KRETALA
KUDA JE HTELA,
KUDA ŽELELA,
KAKO JOJ SE POSREĆILO.
DANAS ĆU JE PRITEGNUTI TEMELJITO
KAO KROTITELJ NEMIRNOGA SLONA.

327

RADUJTE SE U NERASTRESENOSTI,
PAZITE NA VLASTITU MISAO,
IZVUCITE SE SA STRANPUTICE
KAO SLON KAD ZAPADNE U BLATO.

328

AKO NAĐETE RAZBORITOG SAPUTNIKA
KOJI VAM SE PRIDRUŽI,
KOJI ŽIVI POŠTENO I PAMETNO
I PREVLADAVA SVE POTEŠKOĆE,
POĐITE S NJIM DRAGE VOLJE
I BUDITE PAŽLJIVI.

329

A AKO NE NAĐETE RAZBORITOG SUPUTNIKA
KOJI VAM SE PRIDRUŽI,
KOJI ŽIVI POŠTENO I PAMETNO,
ONDA KAO VLADAR
KOJI NAPUŠTA POBEĐENU ZEMLJU
IDITE SAMI KAO SLON PO PRAŠUMI.

330

BOLJE JE ŽIVETI SAM,
NEMA DRUGARSTVA S BUDALOM.
IDI SAM I NE ČINI ZLO,
S MALO ŽELJA KAO SLON U PRAŠUMI.

331

KAD SE POJAVI NEVOLJA,
SREĆA JE DA IMAMO PRIJATELJE.
ZADOVOLJSTVO JE SREĆNO KAD JE UZAJAMNO.
SREĆNO JE DOBROČINSTVO POD KRAJ ŽIVOTA.
SREĆNO JE NAPUŠTANJE SVAKE PATNJE.

332

NA SVETU JE SREĆA IMATI MAJKU, A I OCA.
SREĆNO JE STANJE ISPOSNIKA,
A ISTO TAKO I SVEŠTENIKA.

333

SREĆNO JE ŽIVETI U VRLINI DO STAROSTI.
SREĆNO JE ČVRSTO POUZDANJE,
SREĆNO JE DOSEZANJE MUDROSTI
I NEVRŠENJE ZLODELA.

ŽEĐ ZA ŽIVOTOM

334

U NEMARNOM ČOVEKU ČEŽNJA BUJA KAO PUZAVICA.
ON STREMI IZ ŽIVOTA U ŽIVOT
KAO MAJMUN U ŠUMI TRAŽEĆI PLOD.

335

KOGA SAVLADA TA BESNA OTROVNA ŽEĐ ZA SVETOM,
NJEGOVI JADI BUJAJU KAO OBILNA TRAVA.

336

A KO MOŽE SAVLADATI TU BESNU
TEŠKO ISKORENJIVU ŽEĐ ZA SVETOM
SA NJEGA OTPADAJU NEVOLJE KAO KAPI VODE SA LOTOSA.

337

ZATO KAŽEM VAMA KOJI STE SE OVDE SMELO SAKUPILI:
ISKOPAJTE KOREN ŽEĐI ZA ŽIVOTOM

KAO ONAJ KO TRGA KOROV
U POTRAZI ZA MIRISNIM KORENOM
DA VAS KAO TRSTIKU
NE PRELOMI STRUJA SMRTI UVEK PONOVO.

338

KAO ŠTO ODSEČENO STABLO
ČIJI JE KOREN ČVRST
I NEOŠTEČEN PONOVO IZRASTE,
ISTO TAKO DOK SE SKLONOST
PREMA ŽEĐI ZA ŽIVOTOM NE PREKINE
TA SE PATNJA OBNAVLJA UVEK PONOVO.

339

U KOME TRIDEST ŠEST STRUJA TEKU PREMA UŽICIMA
TOGA POGREŠNA SHVATANJA I ODLUKE
ZAVODE PUTEM STRASTI.

340

STRUJE STREME NA SVE STRANE,
PUZAVICE STALNO BUJAJU.
KAD SPAZITE DA TA PUZAVICA KLIJA,
PRESECITE JOJ KOREN MUDROŠĆU.

341

RADOSTI PRITIČU I PRIANJAJU UZ ŽIVA BIĆA.
PRIGRLIVŠI UŽITKE U TEŽNJI ZA SREĆOM
TI LJUDI UPADAJU U RAĐANJE I STAROST.

342

SVETINA TERANA POŽUDOM
BEŽI NAOKOLO KAO PROGONJENI ZEC.
PODJARMLJENI I PRITEŠNJENI
POTPADAJU UVEK IZNOVA
POD DUGOTRAJNU PATNJU.

343

SVETINA TERANA POŽUDOM
BEŽI NAOKOLO KAO PROGONJENI ZEC.
ZATO NEKA SE ISPOSNIK ODVRATI OD POŽUDE
U TEŽNJI ZA VLASTITOM OBESTRAŠĆENOŠĆU.

344

AKO NEKO RASKRČIVŠI PRAŠUMU ČEŽNJI,
OSLOBODIVŠI SE IZ ĐUNGLE,
OSLOBOĐEN PONOVO POHRLI U TU ISTU ŠUMU,
PROZRITE NJEGOVU ĆUD:
OSLOBOĐEN OKOVA
PONOVO SE VRAĆA U NJIH.

345

MUDRACI KAŽU DA NIJE ČVRST ONAJ OKOV
KOJI JE OD GVOŽĐA NAPRAVLJEN,
NI OD DRVETA NI OD KONOPA,
NEGO JE SNAŽNIJI ZANOS ZA NIZOVE DRAGULJA,
ZA DECU I ŽENE.

346

ONAJ OKOV ČVRSTIM NAZIVAJU MUDRACI
KOJI NAS VUČE I KAD POPUŠTA I KAD STEŽE.
ONI KOJI NJEGA RASKUJU BEŽE OD SVETA
NAPUSTIVŠI ČEŽNJU ZA SREĆOM U STRASTIMA.

347

ONI KOJI SU POD UTICAJEM STRASTI UPADAJU U STRUJU
KAO PAUK U MREŽU KOJU JE SAM SPLEO,
DOK MUDRI LJUDI TRGAJUĆI TU MREŽU
NAPUŠTAJU TAJ SVET
BEZBRIŽNI ODREKAVŠI SE SVE PATNJE.

348

NAPUSTI ONO ŠTO JE BILO PRE
I ONO ŠTO ĆE BITI KASNIJE,
I ONO ŠTO JE U SREDINI NA PRELAZU
PREKO STRUJE POSTOJANJA.
U DUHU ODASVUD RAZREŠENOM
NEĆEŠ PONOVO UPADATI U RAĐANJE I STAROST.

349

U BIĆU ČIJE JE MIŠLJENJE
POREMEĆENO NADMOĆNOM STRAŠĆU
KOJA TEŽI ZA ONIM ŠTO JOJ JE DRAGO,
ĆEŽNJA SVE VIŠE RASTE I POJAČAVA ZAVISNOST.

350

KO SE RADUJE U SMIRENJU RAZMIŠLJANJA
I UVEK RAZVIJA UVID U NEPOŽELJNOST,
TAJ ĆE ZAISTA ODSTRANITI,
TAJ ĆE RASKINUTI OKOVE SMRTI.

351

KO JE STIGAO DO KRAJA,
NEUSTRAŠIV, BEZ POŽUDE, BEZGREŠAN,
KO JE ISTRGNUO TRNJE POSTOJANJA,
OVO MU JE POSLEDNJE UTELOVLJENJE.

352

KO JE LIŠEN ČEŽNJE I LAKOMOSTI,
VEŠT U PROZORLJIVOSTI I MERENJU,
U PRAVOPISU I REDU REČI,
ZA NJEGA SE KAŽE DA JE VELIKI MUDRAC
I VELIKI ČOVEK
I DA JE U POSLEDNJEM UTELOVLJENJU.

353

SVE SAM NADMAŠIO, SVE SAM PROZREO,
NIČIM ŠTO POSTOJI NISAM OKUŽEN,
SVE SAM NAPUSTIO,
OKONČANJEM ŽEĐI SAM SE OSLOBODIO,
SAMOSTALNO SAM SE UZDIGAO DO SPOZNAJE.
NA KOGA DA SE UGLEDAM?

354

DAR ISTINE NADMAŠUJE SVE DAROVE.
UKUS ISTINE NADMAŠUJE SVE UKUSE.
RADOST U ISTINI NADMAŠUJE SVE RADOSTI.
OKONČANJE ČEŽNJE NADMAŠUJE SVAKU PATNJU.

355

BOGATSTVO UBIJA NERAZUMNOG,
A NE ONOGA KO STREMI DA GA NADIĐE.
ČEŽNJOM ZA BOGATSTVOM
NERAZUMAN ČOVEK UBIJA
I DRUGE I SAMOG SEBE.

356

KOROV JE POŠAST NJIVA,
STRAST JE POŠAST LJUDSKOG RODA.
ZATO JE DAR ONIMA KOJI SU LIŠENI STRASTI
VRLO PLODAAN.

357

KOROV JE POŠAST NJIVA,
MRŽNJA JE POŠAST LJUDSKOG RODA.
ZATO JE DAR ONIMA KOJI SU LIŠENI MRŽNJE
VRLO PLODAN.

358

KOROV JE POŠAST NJIVA,
ZABLUDA JE POŠAST LJUDSKOG RODA.
ZATO JE DAR ONIMA KOJI SU LIŠENI ZABLUDE
VRLO PLODAN.

359

KOROV JE POŠAST NJIVA,
ŽELJA JE POŠAST LJUDSKOG RODA.
ZATO JE DAR ONIMA KOJI SU LIŠENI ŽELJE
VRLO PLODAN.

ISPOSNIK

360

OBUZDANOST VIDA JE DOBRA,
DOBRA JE I OBUZDANOST SLUHA,
OBUZDANOST NJUHA JE DOBRA,
I DOBRA JE OBUZDANOST UKUSA.

361

OBUZDANOST TELA JE DOBRA,
DOBRA JE I OBUZDANOST GOVORA,
OBUZDANOST DUHA JE DOBRA
I UOPŠTE, OBUZDANOST JE DOBRA.
OBUZDAN U SVAKOM SMISLU

ISPOSNIK SE OSLOBAĐA SVAKE PATNJE.

362

DOBAR JE NADZOR NAD RUKAMA I NAD NOGAMA,
NADZOR NAD GOVOROM,
TO JE NAJVIŠI NADZOR.
ČIJA RADOŠT POTIČE
IZ UNUTRAŠNJE SABRANOSTI,
KO JE ZADOVOLJAN U SAMOĆI,
ZA TAKVOG SE KAŽE DA JE ISPOSNIK.

363

ISPOSNIK KOJI IMA NADZOR NAD SVOJIM USTIMA,
KOJI GOVORI POUČNO,
A NE UOBRAŽENO,
KAD OBJAŠNJAVA ISPRAVNI SMISAO,
NJEVO JE GOVOR ZREO.

364

ISPRAVNOST JE NJEGOVO ZADOVOLJSTVO,
ISPRAVNOST JE NJEGOVA RADOŠT,
ISPRAVNOST MU JE POVOD RAZMIŠLJANJA.
ISPOSNIK SLEDI ISPRAVNOST
I NE ZANEMARUJE DOBROBIT ISPRAVNOSTI.

365

NE TREBA PRECENJIVATI SVOJU KORIST
NITI ZAVIDJETI DRUGIMA.
ISPOSNIK KOJI ZAVIDI DRUGIMA
NE POSTIŽE SABRANOST DUHA.

366

IAKO ISPOSNIK MALO DOBIJA,
NEKA NE PODCENJUJE TO ŠTO JE DOBIO.
I BOGOVI HVALE ONOGA
ČIJI JE ŽIVOT ČIST I NAPORAN.

367

U KOME NEMA NIKAKVE SEBIČNOSTI
U POGLEDU IMENA I LIKA
I KO SE NE ŽALI NI ZBOG ČEGA ŠTO NIJE,
ZA TOGA SE KAŽE DA JE ISPOSNIK.

368

ISPOSNIK KOJI BORAVI PRIJATNO I SPOKOJNO
U ZAJEDNICI PROBUĐENIH
STIŽE NA PUT STIŠANJA I SREĆE
U SMIRENJU SASTOJAKA BIĆA.

369

ISPRAZNI, ISPOSNIČE, TAJ ČAMAC,
PRAZAN ĆE SE LAKO KRETATI.
KAD OTCEPIŠ STRAST I MRŽNJU,
POSTIĆI ĆEŠ BLAŽENSTVO.

370

PET PRESECI, PET ODBACI, A PET NEGUJ DALJE.
MUDRAC KOJI JE NADIŠAO PET SASTOJAKA POSTOJANJA
NAZIVA SE ONIM KOJI JE PREŠAO PREKO BUJICE.

371

ZADUBI SE, NE BUDI NEMARAN.
NE DOPUSTI DA TI MISAO LUTA U ČULNOJ STRASTI
DA IZ NEPAŽNJE NE PROGUTAŠ GVOZDENU KUGLU,
PA DA BUKTEĆI NE POVIČEŠ: TO JE PATNJA!

372

NEMA ZADUBLJENJA ZA BEZUMNIKA,
NEMA RAZUMA BEZ ZADUBLJENJA.
U KOME JE ZADUBLJENJE I MUDROST,
TAJ JE PRED BLAŽENSTVOM.

373

ISPOSNIKU KOJI SMIRENOG DUHA
UĐE U PRAZNU KUĆU
RADOST BIVA NADLJUDSKA
U JASNOM UVIDU U ISPRAVNOST.

374

ŠTO BOLJE UPOZNAJE RAST I PAD SASTOJAKA BIĆA,
DOSEŽE RADOST I ZANOS.
ZA ONE KOJI TO UVIĐAJU,
U TOME JE BESMRTNOST.

375

TO SADA OVDE BIVA IZVOR ZA MUDROG ISPOSNIKA:
NADZOR NAD ČULIMA I SMIRENOST,
OBAVEZE ISPRAVNOG PONAŠANJA,
DRUŽENJE S UZORNIM PRIJATELJIMA
KOJI ŽIVE ČISTO I REVNO.

376

ODNOŠENJE TREBA DA BUDE PRIJATNO I UZORNO,
TAKO ĆE SE UZ MNOGO ZADOVOLJSTVA
OKONČATI PATNJA.

377

KAO ŠTO JASMIN STRESA UVENULE CVETOVE
TAKO SE I VI OTRESITE STRASTI I MRŽNJE.

378

SPOKOJNIM SE NAZIVA ONAJ ISPOSNIK
KOJI JE SMIRIO TELO,
SMIRIO GOVOR,
SMIRIO DUH,
KO JE POTPUNO SMIREN ODBACIO NAPASTI SVETA.

379

OHRABRUJ SAM SEBE,
PROVERAVAJ SAM SEBE.
TAKO ZAŠTIĆEN SAM SOBOM I PAŽLJIV
ŽIVET ĆEŠ SREĆNO, ISPOSNIČE.

380

SVAKO JE SAM SEBI VODIČ,
SVAKO JE SAM SEBI UTOČIŠTE.
ZATO URAZUMI SAM SEBE
KAO TRGOVAC BODROG KONJA.

381

ISPOSNIK NALAZI VELIKO ZADOVOLJSTVO
U SVETOM UČENJU
I DOSEŽE PUT SMIRENJA,
SREĆU STIŠANJA ČINILACA ŽIVOTA.

382

ISPOSNIK KOJI SE VEĆ U MLADOSTI NAPREŽE
U SVETOM UČENJU
OBASJAVA OVAJ SVET
KAO MESEC KAD SE REŠI OBLAKA.

SVEŠTENIK

383

PRESECI STRUJU ODREŠITO, SVEŠTENIČE,
RASTERAJ STRASTI.
KAD SPOZNAŠ DA JE OKONČAN SPLET ČINILACA ŽIVOTA,
ONDA SI ZNALAC ONOGA ŠTO NIJE IZVEŠTAČENO, O SVEŠTENIČE.

384

KAD SVEŠTENIK NADIĐE DVE POJAVE,
ONDA OTPADAJU SVI OKOVI
S ONOGA KOJI JE TO SPOZNAO.

385

ZA KOGA NE POSTOJI NI OVOSTRANOST NI ONOSTRANOST
NI OBE TE STRANE,
KO JE NEUSTRAŠIV I NEVEZAN,
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

386

UMNO ZADUBLJENOG, NEOKALJANOG, SMIRENOG,
KO JE IZVRŠIO DUŽNOST,
SLOBODNOG OD ZLIH UTICAJA,
KO JE POSTIGAO KRAJNJU SVRHU
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

387

PO DANU SJA SUNCE, PO NOĆI SVETLI MESEC,
A BORAC SJA U SVETLOM ORUŽJU.
SVEŠTENIKOV SJAJ JE U NAPORU ZADUBLJENJA,
ALI BUDNI PROSEJAVA DANJU I NOĆU
BLJESKOM SVOGA ZANOSA.

388

KO JE ODBACIO TERET, ZATO SE NAZIVA SVEŠTENIKOM,
KO JE URAVNOTEŽEN, NAZIVA SE VRŠIOCEM NAPORA,
A PO IZBEGAVANJU VLASTITE UKALJANOSTI
NAZIVA SE PUSTINJAK.

389

NIKO NE BI SMEO NAPASTI SVEŠTENIKA,
A NITI SVEŠTENIK DA SE ISKALI NA NAPADAČA.
JAO ONOME KO UBIJE SVEŠTENIKA,
A JOŠ GORE ONOME KO SE ISKALI NA NAPADAČA.

390

ZA SVEŠTENIKA NIJE NEZNATNA DOBROBIT
KADA SUZDRŽI DUH OD ONOGA ŠTO MU PRIJA.
KAD GOD ODVRATI DUH OD NASILJA,
SAMIM TIM PATNJU STIŠAVA.

391

KO NITI TELOM, NI REČJU NI MIŠLJU NE NANOSI PATNJU,
OBUZDAN U TA TRI SMISLA,
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

392

ONOG KO JE ISPRAVNO RAZUMEO
POUKU POTPUNO BUDNOGA,
TOGA TREBA REVNO POŠTOVATI
KAO ŠTO SVEŠTENIK POŠTUJE VATRU NA ŽRTVENIKU.

393

SVEŠTENIK SE NE POSTAJE NI PO PLETENJU KOSE,
NI PO RODNOM POREKLU.
U KOME JE ISTINA I ISPRAVNOST,
TAJ JE SREĆAN, TAJ JE SVEŠTENIK.

394

ŠTA ĆE TI, SLABOUMNI, PLETENICE,
ŠTA ĆE TI ODEĆA OD KOZJEG KRZNA?
NUTRINA TI JE PUNA LAKOMOSTI,
DOK PROČIŠĆAVAŠ SPLJAŠNJOST.

395

ONOG KO NOSI IZLINJALO ODELO,
MRŠAVOG, S NABREKLIM ŽILAMA,
OSAMLJENOG U ŠUMI U DUHOVNOM ZADUBLJENJU,
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

396

JA NE NAZIVAM NIKOGA SVEŠTENIKOM
PO ROĐENJU NI PO MAJCI.
I AKO SE NAZIVA GOSPODINOM I IMUĆNIM.
JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM
ONOGA ŠTO NITI ŠTA POSEDUJE NITI ŠTA UZIMA.

397

ONOG KOJI RASTRGNE SVE OKOVE
I ZBOG TOGA NE STREPI,
I KO PREVAZIĐE POVEZANOST SA ZAJEDNICOM
NJEGA JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

398

ONOG ŠTO SKINE OMČU I OKOV I PETLJE KONOPCA,
I KO OGRADU SLOMI
NJEGA, BUDNOG, JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

399

ONOG KO NEDUŽAN STRPLJIVO PODNOSI UVREDE,
UDARCE I TAMNICU,
I ČIJA JE SNAGA STRPLJENJE,
NJEGA JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

400

ONOG ŠTO JE BEZ MRŽNJE, VERAN ZAVETIMA,
KREPOSTAN I NIJE LAKOM,
OBUZDAN I U POSLEDNJEM UTELOVLJENJU,
NJEGA JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

401

KO JE KAO VODA NA LISTU LOTOSA,
ILI ZRNO GORUŠICE NA OŠTRICI IGLE
ŠTO SE NE LEPI NA STRASTI

TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

402

ONOG ŠTO VEĆ OVDE
PREPOZNAJE KRAJ VLASTITE PATNJE,
I S KOGA JE TERET OTPAO
TAKVOG NESPUTANOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

403

DUBOKOUMNOG MUDRACA KOJI RAZLIKUJE ŠTA JE,
A ŠTA NIJE PUT,
I KO JE DOSEGAO KRAJNI CILJ
NJEGA JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

404

ONOG ŠTO SE JE OSAMIO NA OBE STRANE
I OD DOMAĆINA I OD BESKUĆNIKA
KO NE POSEĆUJE DOMOVE I MALO MU TREBA
NJEGA JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

405

KO JE OTKLONIO BATINU
ISPRED POKRETNIH I NEPOKRETNIH BIĆA,
KO NITI UBIJA NITI UBIJANJE UZROKUJE,
NJEGA JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

406

NENASILANOG MEĐU NASILNIMA,
PREGORNOG MEĐU SILEDŽIJAMA,
BEZ GRAMZIVOSTI MEĐU GRAMZIVIMA,
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

407

S KOGA SU STRAST I MRŽNJA,
OHOLOST I LICEMERNOST OTPALI
KAO ZRNO GORUŠICE SA OŠTRICE IGLE
NJEGA JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

408

KO IZRIČE ISTINU BEZ SUROVOSTI, JASNO RAZUMLJIVU,

KOJOM NIKOGA NE VREĐA
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

409

KO NE UZIMA NIŠTA NA SVETU, NI VELIKO NI MALO,
NI SITNO NI KRUPNO, NI LEPO NI RUŽNO
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

410

KOME NISU POZNATE ŽELJE
NI NA OVOM NI NA DRUGOM SVETU,
KO JE RAZREŠEN OD ŽELJA
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

411

KO NE ZNA ZA STALNA BORAVIŠTA
I NEĆE DA ZNA ZA PODOZRENJA,
KO JE DOSEGAO DUBINU NE UMIRANJA
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

412

KO JE OVDE NADMAŠIO POVEZANOST DOBRA I ZLA,
KO JE BEZ PATNJE I BEZ STRASTI,
TAKO ČISTOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

413

KO JE ČIST KAO NEOKALJANI MESEC,
BISTAR, JASAN, NEZASENJEN,
SA KOJEG JE ODSTRANJEN I RADOSTAN IZGLED
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

414

KO JE PREŠAO GLIB TEŠKO PROHODNOG PUTA,
TU STRUJU ZBIVANJA I ZABLUDE,
U DUHOVNOM ZADUBLJENJU, BEZ SUMNJE,
NE HVATAJUĆI SE NI ZA ŠTA, DOGOREO
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

415

KO JE OVDE NAPUSTIO STRASTI

I POBJEGAO KAO BESKUĆNIK,
U KOME JE NAPUŠTENA ŽEĐ ZA ŽIVOTOM
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

416

KO JE OVDE NAPUSTIVŠI ŽUDNJE ZA ŽIVOTOM
POBJEGAO KAO BESKUĆNIK,
U KOME JE PREKINUTA ŽEĐ ZA ŽIVOTOM
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

417

KO JE ODBACIVŠI LJUDSKU PODJARMLJENOST,
NADIŠAVŠI PODLOŽNOST BOGOVIMA,
RAZRIJEŠEN OD SVAKE PODLOŽNOSTI
NJEGA JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

418

KO JE NAPUSTIO UGODNOST I NEUGODNOST,
RASHLAĐEN BEZ OSTATKA,
POBEDNIK KOJI JE SAVLADAŃO CEO SVET
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

419

KO UVIDI SVUDA PROPADANJE BIĆA
I NJIHOVO OBNAVLJANJE,
KO NE PRIANJA UZ BIĆE
NJEGA DOBRO PRISPELOG, BUDNOG,
JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

420

ZA ČIJI PUT NE ZNAJU NI BOGOVI,
NI ANĐELI, NI LJUDI,
ČIJI SU ZLI UTICAJI ISCRPLJENI,
DOSTOJNOG POŠTOVANJA
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

421

KO NI ISPRED SEBE, NI ZA SOBOM,
NI PO SREDINI NEMA NIČEGA,
KO NIŠTA NEMA I NIŠTA NE PRISVAJA
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

422

KO JE NEUSTRAŠIV KAO BIK,
SVEMOĆNI I PREMUDRI POBJEDNIK,
NESAVLADIV
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.

423

ONOGA ŠTO ZNA ZA SVOJE RANIJE ŽIVOTE
I PROZREVA NEBO I PAKAO,
KO JE DOSPEO DO KRAJA PREPORAĐANJA,
UTIHNULOG MUDRACA ČIJA JE SPOZNAJA USAVRŠENA
TAKVOG JA NAZIVAM SVEŠTENIKOM.